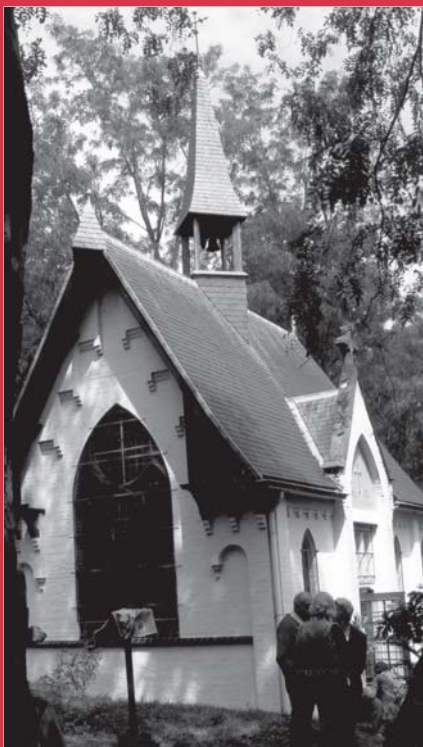

KOORGELEIDE

uitgave van de afdeling bisdom Roermond van de
Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging

nummer 77,
augustus 2007

Redactie-adres:
Postbus 470, 6040 AL Roermond

In dit nummer van Koorgeleide ...

- 3 Ten geleide
- 4 Van het secretariaat
- 5 Kerkmuzikale/liturgische stem uit Rome.
- 6 Jubileum aalmoezenier Grond
- 7 Kerkmuziek in de praktijk, levende muziek
- 8 Zo is het toevallig ook nog eens
- 9 Afscheid Hans Besselink
- 11 Wat BEZIELT de ZANGER
- 13 Wat BEZIELT de DIRIGENT
- 14 Musi©opy
- 15 Da Capo
- 16 Kerkmuziek in de praktijk, de tweede stem
- 18 Gregoriaans
- 19 Overpeinzingen bij een afscheid
- 21 Ter overweging
- 22 Vanaf de orgelbank
- 23 Kind-Koor-Kerk
- 24 Toelichting bij de muziekbladen
DO-UT-DES-MUZIEKBLADEN
- 27 Kerkmuziek op de elektronische snelweg (XX)
- 29 KGL-Bibliotheek-Nieuws
- 30 Nieuws alla breve
- 32 VNK-Info
- 33 Organist in opleiding
- 34 Activiteitenagenda
- 35 In Memoriam Jan Tobben
- 36 In Memoriam Wiel Meertens
- 37 KIA verslag
- 38 Jubilea en onderscheidingen

Koorsecretaris - dirigent - organist

- Aan alle parochiegeestelijken wordt één exemplaar van 'Koorgeleide' toegezonden.
- Elke koorsecretaris in de parochies ontvangt eveneens één exemplaar om dit binnen het koor te laten rouleren. **Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan te melden aan het diocesaan secretariaat NSGV.**
- Een persoonlijk abonnement voor 3 nummers per jaargang is mogelijk door € 7,- per jaar over te maken op ons postbanknummer (zie onder).

LEDEN VAN HET ALGEMEEN BESTUUR DER NEDERLANDSE SINT-GREGORIUS-VERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Mgr. Dr. Th. Willemsen, vicaris voor Liturgie en kerkmuziek, voorzitter,
Abdijhof 1, 6041 HG Roermond (0475-339465.)
Aalm. G. Grond, vice-voorzitter,
Graaf van Hornelaan 5, 6093 BM Heythuysen (0475-494442 tel. en fax)
J. Augenbroe, secretaris,
Laan van Hövell tot Westerfliet 27, 6411 EW Heerlen. (06-53265172,
fax.045-5740496) e-mail: j.j.augenbroe@planet.nl
Drs. G. Moonen, penningmeester,
Bob Boumanstraat 26, 6042 EH, Roermond (0475-386772 werk)
J. Halmans-Gommans, Matterhornlaan 13, 5801 KH Venray (0478-583806)
Mr. Drs. J. Hoorens, Beijerstraat 13, 6118 CS Nieuwstadt (046-4853969)
Drs. A. van Hout pr., Molenstraat 4, 6191 KP Beek (06-53329484)
Mw. A. Jansen, Hondstraat 16, 6211 HX Maastricht (043-3216892)
E. Smeets pr., Kerkberg 7, 6374 ES Landgraaf (045-5312378)
J. Steijvers, Aldenhoven 28, 6093 HB Heythuysen (0475-496456)
L. Stultiens, Schaapsweg 25, 6077 CD St.Odiliënberg (0475-533332)
C. Tonnaer, Broekstraat 20, 6085 HG Horn (0475-582276)
A. Voesten, Molenstraat 7, 5975 AE Sevenum (077-3662479)

Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging in het Bisdom Roermond (NSGV):

Postadres: Postbus 470, 6040 AL Roermond (ook voor het aanvragen van onderscheidingen)
Bezoekadres: Swalmerstraat 100, 6041 CZ Roermond (secretariaat en documentatiecentrum zijn op werkdagen te bezoeken, cq. telefonisch te bereiken tussen 14.00 en 17.00 uur).
Website: www.nsgvroermond.nl

Telefoon: 0475-386725 / fax: 0475-386797 / e-mail: nsgv@bisdom-roermond.nl
Bankrelaties: Fortis Bank: 22.98.52.599 en Postbank: 1028074,
beide t.n.v. 'Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging, postbus 470, 6040 AL Roermond'

Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging (landelijk bureau)

Post- en bezoekadres: Plompetorengracht 3, 3512 CA Utrecht
Telefoon: 030-2331010 / fax: 030-2335680 / e-mail: info@nsgv.nl / www.nsgv.nl

KUNSTFACTOR UNISONO

Postadres: Plompetorengracht 3, 3512 CA Utrecht
Telefoon: 030-2335600 / fax: 030-2335680 / e-mail: unisono@amateurmuziek.nl

Redactie: Aalm.Guido Grond, Rob Peters, Ad Voesten, Marian Verstappen (secr)
e-mail: koorgeleide@home.nl. Postadres: Postbus 470, 6040 AL Roermond

ISSN 1383 - 7109

Ten geleide

* Dit jaar, **het JAAR VAN HET GEZIN**, verschijnt dit blad weer drie keer. Wij, als Redactie, zijn daar zeer blij om, te meer om zo actueel mogelijke gegevens te kunnen verstrekken inzake kwaliteitsverbetering, vernieuwing van het liturgische muziekrepertoire voor koor en orgel en het reilen en zeilen in de kerkmuzikale wereld.

* Ook in deze aflevering aandacht voor het **jonge, zingende kind** in en buiten het gezin als 'kleine huiskerk', hopelijk ondersteund door de school- en parochiegemeenschap.

* Op de voorzijde een afbeelding van **St. Servatius**, genomen bij de kapel aan deze heilige gewijd, te Nunhem. Servatius, bisschop van Tongeren/Maastricht. Overleden 13 mei 384 en begraven te Maastricht. Hij is de eerste bisschop in Nederland.

* Verder in deze aflevering een **diversiteit aan rubrieken**, oude en nieuwe. Jammer genoeg moeten wij 'Psalmzingerende kinderen II' overhevelen naar KGL 78.

* In onze koormuziekwereld zijn ons **enkele persoonlijkheden** die bijzondere verdiensten hebben gehad in hun kleine of grote wereld, **overleden**. In dit nummer o.a. een IN MEMORIAM aan dirigent-componist JAN TOBBEN en aan pastorkunstenaar WIEL MEERTENS die op zijn manier in diverse lino's het kerkmuziekleven in beeld heeft gebracht. Ieder heeft op zijn eigen wijze zijn opdracht via beeld en klank in dit leven vervuld: 'evangelisare per musicam sacram'.

* Het jaar 2007 is bijzonder gewijd aan de componist **Dietrich Buxtehude** (1637-1707). Voor informatie: o.a. - Gregoriusblad

nr. 2 (juni 2007), blz.28-30; - Canticum Novum I/2007, blz.6-7; - Cantate nr.2/2007, blz. 22-31.

* Voor de organisten:

zie: www.verschuerenorgelbouw.nl: eens aandacht voor onze eigen Limburgse orgelbouwfirma sinds 1891 te Heythuysen.

* Aan de koorsecretaris het vriendelijke verzoek om **KOORGELEIDE BINNEN HET KOOR TE LATEN ROULEREN**. Immers, dit blad is ook voor hen geschreven om nog meer bezielde lofzang Gods te zingen en op de hoogte te zijn van de vreugden en zorgen omtrent de liturgische kerkmuziek. Het Jaar van het Gezin vraagt erom!

* Wat betreft de **DO-UT-DES-MUZIEK-BLADEN**: waar vind je nog gratis, legale bladmuziek? Juist ja, in Koorgeleide. Een service die de nodige moeite kost om te realiseren. Er moet toestemming gevraagd worden aan componisten en tekstschrijvers. Maar ook het verzamelen van de bladmuziek vergt vaak menige internationale contacten en de nodige kilometers overbrugging. Dit alles voor u. Met als kleine tegenprestatie uwerzijds de vraag om ons het **gebruik van de muziek te melden**. Dit om een idee te hebben of de muziek ook wordt gewaardeerd en of wij door kunnen, cq. moeten gaan met het uitgeven in eigen beheer van bladmuziekbijlagen. Wij zien uw reactie graag tegemoet. Mail of schrijf ons. Wij zijn u dankbaar!

* De volgende, derde en laatste aflevering van dit jaar, **KGL 78**, zal eind november verschijnen. Uiterlijke datum voor het inleveren van kopij (bij voorkeur per e-mail): 1 oktober a.s..

De Redactie

Van het secretariaat

- Inmiddels is het een jaarlijkse traditie geworden dat de dekenale Koorkring Weert in samenwerking met de diocesane NSGV na het vakantieseizoen een **cursus Gregoriaans** organiseert. In de maand september 2007 start voor de vierde achtereenvolgende keer in het Österke te Stramproy een cursus Gregoriaans gedurende 10 cursusbijeenkomsten op dinsdagavond om de twee weken. Cursusleider is ook nu weer de heer Cyriel Tonnaer. Voor nadere details en aanmelding kan men terecht bij het secretariaat van de NSGV te Roermond, Swalmerstraat 100.
- Door bisschop Mgr Frans Wiertz werd met ingang van 15 januari 2007 voor een periode van zes maanden de heer Sergio van Santvoort Vorst te Stevensweert benoemd als wegbereider voor het **Stimuleringsproject Kinderkoren "Da Capo"**. Ruim binnen de daarvoor gestelde termijn kon Sergio van Santvoort zijn werkzaamheden afsluiten in de parochies binnen de dekenaten Helden, Roermond, Susteren-Echt, Thorn-Heythuysen en Weert. In deze regio meldden zich 14 parochies om aan het project deel te nemen. In 12 parochies bleek behoefte te bestaan aan het ondersteunen van een bestaand koor en in 2 parochies het oprichten van een kinderkoor. Voor meer informatie kan men terecht bij projectleider Mw. Joke Halmans, telefoon 0478-583806. Een uitgebreider verslag vindt u elders in deze Koorgeleide.
- De kwaliteit in het functioneren van een korenorganisatie als de onze valt en staat vaak met de kwaliteit van het beschikbare **adressenbestand van de aangesloten koren**. Het onderhouden van dat bestand en het up-to-date houden van de adressen is arbeidsintensief, maar is in eerste instantie afhankelijk van de door de koorbesturen door te geven wijzigingen in de adressen aan ons secretariaat. Om dit opnieuw onder de aandacht te brengen van alle betrokkenen is bij deze editie van Koorgeleide een **mutatieformulier** als bijlage gevoegd. Koorbesturen verzoeken wij met dit formulier namen en adressen van voorzitter, secretaris, dirigent en organist en aantal zangers te willen doorgeven, opdat ons bestand op juistheid en volledigheid kan worden gecontroleerd.
- Op veler verzoek is de verschijningsfrequentie van Koorgeleide weer gebracht op **3 edities per kalenderjaar**. Desondanks zal het niet mogelijk zijn alle actualiteiten tijdig onder uw aandacht te brengen. Om daaruit voortvloeiende problemen te beperken, werd ons door de persdienst van het bisdom de mogelijkheid geboden om de actualiteiten onder uw aandacht te brengen in de maandelijks editie van het **Infobulletin**. We maken daarvan graag dankbaar gebruik. Ontvangt u Infobulletin (nog) niet, geef dan uw naam en adres door aan ons secretariaat en wij dragen zorg voor een abonnement dat voor u kosteloos is.
- Bent u in uw kerk of bij uw koor om welke reden dan ook toe aan het opruimen van **bladmuziek**? Een telefoontje aan ons secretariaat is voldoende voor het maken van een afspraak om de composities bij u op te halen. Misschien is een ander koor zonder het maken van kosten gebaat bij de **originale** bladmuziek die u wilt of moet opruimen.
- Voor **vragen en problemen** van allerlei aard op het gebied van kerkmuziek is ons secretariaat telefonisch bereikbaar onder telefoonnummer 0475-386725 op werkdagen tussen 14.00 en 17.00 uur. Per fax onder nummer 0475-386797 en e-mail: nsgv@bisdom-roermond kan dit de klok rond. Kan uw vraag niet direct telefonisch, per fax of e-mail worden beantwoord, dan zal ervoor worden gezorgd dat u zo spoedig mogelijk wordt teruggebeld door een specialist op het vakgebied, waarop uw vraag betrekking heeft.

Jan Augenbroe, secretaris

Kerkmuzikale/liturgische stem uit Rome

Onlangs verscheen de officiële Nederlandse vertaling van de apostolische Exhortatie 'Sacramentum caritatis' ('Het sacrament van de liefde'). Dit document is een samenvatting van het overgeleverde geloofsgoed van de Kerk over de eucharistie, bron en hoogtepunt van het leven en de zending van de Kerk.

'Sacramentum caritatis' is de afronding van de Bisschoppensynode in het kader van het Jaar van de Eucharistie dat de wereldkerk vierde van oktober 2004 tot oktober 2005. In deel II van dit unieke document over de 'Eucharistie, een mysterie dat men viert' wordt in het kader van de 'Ars celebrandi' als volgt

aandacht besteed aan '**Het liturgisch gezang**':

"Het liturgisch gezang neemt in de ars celebrandi een belangrijke plaats in. Terecht benadrukt de heilige Augustinus in één van zijn beroemde preken: "De nieuwe mens weet wat het nieuwe lied is. Zingen is een uiting van vreugde - en als wij er goed over nadenken - een uiting van liefde" (Sermo 34,1).

Het Godsvolk dat samengekomen is om te vieren, zingt Gods lof. De Kerk heeft in haar tweeduizendjarige geschiedenis muziek en zang voortgebracht - en doet dat nog steeds - die een erfenis van geloof en liefde vormen, die nooit verloren mag gaan. In de liturgie kunnen wij werkelijk niet zeggen dat alle gezangen even goed zijn. Hier moet de oppervlakkige improvisatie of het invoeren van muzikale genres die geen rekening houden met de betekenis van de liturgie vermeden worden. Als element van de liturgie moet het gezang zich invoegen in de bijzondere vorm van de viering. Daarom moet alles - de tekst, de melodie en de uitvoering -

overeenstemmen met de betekenis van het gevierde mysterie, met de onderdelen van de ritus en met de liturgische tijden. Tenslotte, - hoewel ik de verschillende richtingen en zeer prijzenswaardige tradities eerbiedig - is het mijn wens dat, overeenkomstig het verzoek van de synodevaders, recht wordt gedaan aan de Gregoriaanse zang, daar deze in wezen de zang van de Romeinse liturgie is."(42).

Dit document is allen die hoe dan ook dienstbaar zijn aan de liturgie, dus ook kerkmusici, bijzonder aan te bevelen voor lezing, studie en meditatie.

Priesterjubileum

Op Tweede Paasdag vierde onze hoofdredacteur Aalmoezenier Guido Grond, zijn veertigjarig priesterjubileum. Tijdens een sfeervolle Hoogmis in de kathedraal te Roermond werd de jubilaris gehuldigd. In zijn dankwoord sprak de jubilaris zijn waardering uit voor het Abdijkoor van Thorn en hun dirigent dhr. Truyen en de beide organisten Daniël Jansen en Jean-Pierre Steijvers. De drukbezochte receptie was een blijk van waardering voor het vele werk dat aalmoezenier Grond verricht heeft.

Guido Grond was werkzaam in de parochie, het onderwijs, in de krijgsmacht. Hij is al jaren de drijvende en stimulerende kracht achter Koorgeleide.

Ook is hij in tal van kerkmuzikale organisaties in binnen- en buitenland een zeer gewaardeerde en inspirerende schakel tussen liturgie en kerkmuziek. Nationaal en internationaal weet hij steeds intensieve contacten te leggen en te onderhouden met mensen die Gods lof uitdragen.

Aalmoezenier Grond weet als geen ander waar nieuw repertoire te vinden is, en weet zich geïnspireerd door de liefde voor muziek, speciaal voor kerkmuziek en dat getrouw aan de geest van de liturgie. Kwaliteitsverbetering en vernieuwing zijn veel gehoorde begrippen. In zijn dankwoord haalde aalm.Grond St.Augustinus aan: "Wie goed zingt, bidt dubbel."

De redactie feliciteert hem met dit jubileum en wenst hem veel inspiratie om in de toekomst Gods lofzang gaande te houden.

ZINGEN MAAKT BARMHARTIG

"Woorden zijn niet nieuw,
alleen wanneer we zingen
krijgen ze de diepte
van hun eigen oorsprong.
Uit hun platheid gestegen
dragen zij de beleving
van dit eigene moment.
In een simpele melodie
leer ik dit uur verstaan.

Zingen blijft niet staan,
de tonen volgen opeen
en breken alles open,
vernieuwen mij van binnen.
Al zingend brengt mijn stem
mijn verstoktheid tot trillen
totdat mijn boosheid breekt.
Meer dan gewone woorden
maakt zingen mij barmhartig."

(Uit: Paul Bruggeman/Gerard Zuidberg, In het spoor van de Barmhartige
(Gooi en Sticht, Baarn 1994, blz. 192-193))

Kerkmuziek in de praktijk

“Levende muziek bij rouw en trouw”

Is alle muziek in de kerk ook kerkmuziek?

De liturgie van de kerk is een samenzijn van mensen. Een samenkomst ter verbroedering, bezinning en ondersteuning in blijdschap en verdriet. De kerkmuziek is een integrerend onderdeel van de liturgische viering. Gezongen of gespeeld door jong en oud, erediensvaardig betrokken bij de liturgie.

De koren stellen zich dienstbaar op naar de geloofsgemeenschap. Bijna altijd kan er een beroep gedaan worden op de vele vrijwillige zangers en zangeressen. Menige traan van vreugde of verdriet wordt ook in de koren gelaten bij een huwelijk of een uitvaart.

De gezongen muziek wordt zorgvuldig uitgekozen op passende teksten en eventuele wensen van de betrokkenen. Waarbij vermeld dient te worden dat menig koor vaak water bij de wijn giet om het iederen naar z'n zin te maken.

Hoe komt het dan toch dat we steeds vaker aanlopen tegen het probleem van de moderne geluidsdrager. Het koor wordt gemakkelijk aan de kant geschoven ter wille van de cd.

Want men wil zo graag de favoriete muziek horen bij de speciale gelegenheden in de kerk. De liturgie als een soort “Arbeidsvitaminen”. U vraagt, wij draaien. We zijn het er allemaal over eens. Een kerkkoor kan meestal niet concurreren met de professionele cd.

Maar een cd huilt of lacht niet mee. En kan ook niet inspringen op stille momenten. Een cd is vaak wel om te huilen.

Niet alleen omdat het vaak illegale “gebrande” versies betreft die tijdens het afspelen nog al eens willen haperen indien de parochie niet over de nieuwste technische “draaitafels” beschikt. Nee, je merkt vaak dat de impact van een cd zo groot is dat er een schok van emotie door het kerkvolk gaat. Zo verwordt de lievelingsmuziek tot een traumatische ervaring voor de luisteraar. Een ervaring die steeds weer terugkeert bij het horen van hetzelfde nummer ook bij een andere gelegenheid. Het luisteren naar die muziek zal nooit meer losgekoppeld kunnen worden van die ene kerkelijke gebeurtenis. De kerkmuziek blijft voorbehouden aan het gebouw en de liturgie, de favoriete lievelingsmuziek op de cd kan je elk moment via de radio of televisie overvallen en confronteren met een gebeurtenis waar je, al dan niet, met pijn in het hart aan terug denkt.

Nu zijn we bij de kern van de zaak. De cd-muziek is (meestal) niet in harmonie met de liturgie en de ruimte. Waar onze gewijde muziek probeert zich in te passen in het liturgisch geheel zonder echt op de voorgrond te treden, wordt een cd een hoogtepunt op zichzelf.

Natuurlijk hebben we het hier niet over liturgische muziek op cd. Het zal zelden voorkomen dat mensen een speciaal gregoriaans gezang op cd aandragen of een mooi Nederlandstalig kerklied. Het gaat om de wat onbegrijpelijker keuzes van “jankende gitaren” en “snikkende zangers en zangeressen” met liedteksten die met de beste wil van de wereld, niet te koppelen zijn aan de “harmonie van de dienst”.

Wat is de dieper liggende oorzaak van die, in onze liturgische ogen totaal misplaatste, muzikale verzoeken?

Allereerst dienen we dan te denken aan de onmiskenbare geestelijke verarming bij vele mensen die gebruik willen maken van de kerk en zijn liturgie. “Gebruik maken van” in plaats van “meedoen met”. Steeds minder vind je nog mensen die bekend zijn met de inhoudelijke tradities, voorschriften en symboliek in onze liturgie. Is het dan vreemd dat men zoekt naar eigen wegen? Is het dan vreemd dat je een botsing krijgt tussen twee culturen? Hier ligt een grote uitdaging voor de tegenwoordige kerk.

Hoe kunnen we de geloofsgemeenschap weer een stuk kennis en diepgang meegeven waardoor men de liturgie weer gaat waarderen als zelfstandig onderdeel in ons leven. Sommige muziek verbieden? Weigeren van mensen? Terug-kruipen in jezelf, boos en verongelijkt? Nee. Communiceren, vriendelijk en hartelijk, een lange weg van jaren. Mensen aan je binden, respect zaaien en oogsten. Sturen met zachte hand. Soms niet verder kunnen en toegeven, soms een stukje terug. Maar uiteindelijk sprongen vooruit.

Guido Grond - Ad Voesten

Zo is het toevallig ook nog eens ...

VERKONDIGEN DOOR RELIGIEUZE MUZIEK

Paus Benedictus XVI heeft van 9 mei tot en met 13 mei j.l. Brazilië, het land met de meeste katholieken, bezocht. Een land met grote verschillen en urgente uitdagingen. In het verslag hiervan in Katholiek Nieuwsblad (nr.19/11 mei 2007) lazen wij het volgende:

“Al enkele jaren speelt religieuze muziek een grote rol in het verbreiden van het katholieke geloof. Verscheidene lekenorganisaties, maar ook priesters, leggen zich toe op dit apostolaat van evangelisatie via muziek. En met veel succes. De populairste is priester Marcelo Rossi, wiens *Minha Bênção* (‘Mijn Zegen’) volgens de Braziliaanse Platenvereniging de best verkochte cd van 2006 was. Rossi en andere populaire zangers traden gisteren op tijdens de ontmoeting van de paus met de Braziliaanse jongeren in het Pacaembu-voetbalstadion van São Paulo. Een menigte van 35.000 jongeren was in het stadion aanwezig, maar via grote videoschermen op het Charles Millerplein, recht tegenover het stadion, konden nog eens 300.000 anderen deze bijeenkomst volgen.”

Hier wordt weer eens bewezen hoe belangrijk de kerkmuziek is. Evangelisare per *musicam sacram*: dé taak van elk kerkkoor in het liturgische leven (en daarbuiten!) van de parochiegemeenschap. De kerkkoren, jong en oud, hebben een belangrijke taak te vervullen, ook in de geloofsoverdracht in de parochie als het grote gezin in de klankkleuren van deze tijd.

HANS BESSELINK

RIDDER IN DE ORDE VAN SINT SYLVESTER

Zondag 10 juni j.l. ontving de heer J.W.J. (Hans) Besselink uit Margraten tijdens een gezellig samenzijn van het bestuur van de diocesane afdeling van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging bij gelegenheid van zijn afscheid als bestuurslid en adviseur een hoge pauselijke onderscheiding. Hij werd benoemd tot ridder in de Orde van Sint Sylvester vanwege zijn verdiensten op het terrein van de kerkmuziek, zowel op diocesaan alsook op landelijk niveau. De onderscheiding werd uitgereikt door mgr.dr. Theo Willemssen, bisschoppelijk vicaris voor liturgie en kerkmuziek.

De orde van Sint Sylvester werd in 1841 ingesteld door paus Gregorius XVI om leken te eren die actief zijn in het apostolaat en de verkondiging.

Oud-conservatoriumdirecteur Hans Besselink (75) heeft sinds 1969 - hij was toen theorie docent aan het Maastrichts conservatorium - als componist veel kerkmuzikale composities geschreven, zowel voor instrumentale ensembles, eenstemmig koor, meerstemmig mannenkoor, gemengd koor met of zonder begeleiding en voor solostemmen. Ook schreef hij motetten op Latijnse teksten en liederen in de bekende Cantatorium-serie. De zettingen van Psalm 89 en Psalm 130 zijn ook opgenomen in de bundel 'Gezangen voor Liturgie' en in het antwoordpsalmenproject 'U zoekt mijn

hart'(l). Hij is ook componist van het cantorlied 'Zet een nieuw gezang in, Hem ter ere' (1999)(KGL 57 - sept. 1999) en van 'Cantabo Domino' (Ps.13,6)(KGL 67 - april 2003), een der jubileumliederen bij gelegenheid van het 125-jarig bestaan van de Ned.St.-Gregoriusvereniging in 2003.

Als directeur van het Conservatorium was hij in 1984/1985 lid van de commissie Pausbezoek aan Limburg en verleende hij medewerking aan de vorming van het ad-hoc samengesteld blazersensemble

voor de begeleiding van de koor- en volkszang tijdens de pausmis op het vliegveld Beek. Van 1992 tot 2001 was hij bisschoppelijk inspecteur kerkmuziek voor de Nederlandse Kerkprovincie.

Vanaf 1994 was hij mede actief voor de CEDAME, de Europese Conferentie van Kerkmuziekorganisaties. In 1994 werd deze gehouden te Rolduc-Kerkrade onder de titel 'Kerkmuziek als bron van spiritualiteit - De spiritualiteit van de kerkmusicus'.

Verder is mede dankzij zijn inzet de kerkmuziekopleiding tot nu toe behouden op het Conservatorium van Maastricht.

De pauselijk gedecoreerde sprak zijn dankwoord uit aan het eind van dit feestelijk samenzijn. Over de toekomst van de Kerkmuziek zei hij o.a. dat de Kerkmuziek enkele belangrijke inspiratiebronnen kent:

- zij inspireert diegenen die de Kerkmuziek beoefenen;
- zij inspireert diegenen die de Kerkmuziek aanhoren en zo mogelijk in zich opnemen;

- zij inspireert mensen die samen Liturgie vieren, zowel in actieve als passieve zin betrokken zijn;
- zij kan een nieuwe generatie inspireren: de kinderen. Wij weten dat kinderen graag zingen.

Wanneer zij goed begeleid worden betekent dit opleving van de kerkmuziek.

Vervolgens zei hij het jammer te vinden dat het Latijn heeft moeten "terugtrekken", waardoor het Gregoriaans (zonder de Latijnse tekst nauwelijks denkbaar) minder gezongen wordt en ooit wellicht helemaal verleerd. Toch hoopt hij dat er nog velen zullen zijn die het Gregoriaans, de aloude "basis" zang van de Kerk, zullen beoefenen en uitvoeren.

Wat betreft de Nederlandstalige en meerstemmige kerkmuziek: die vinden hun weg wel. Zijn dankwoord besloot hij met het afwisselend zingen (samen-damesheren) van een feestelijk Alleluia met als slot een 'sausje' Gregoriaans.

De redactie wenst hem van harte proficiat en een 'ad multos annos' met heel veel dank voor zijn inzet voor de kerkmuziek.

ZINGEN

"Welke imperatieven gebruikt de Schrift veelvuldiger dan: cantate, laudate, confite-mini, jubilate, exaltate, laudem dicite, psallite? Een gezongen evangelie: een vorm van nadruk die het Woord verheft, verduidelijkt, losmaakt van de gebrekkigheid van persoonlijke voordracht, en viert.

Ik heb wel eens gedacht dat de kerken van de Reformatie voortleven krachtens twee dingen: het stille lezen van de Schrift, en het niet afdanken van met man en macht samen te zingen. En is er in zijn soort waardiger lofprijs dan Even Song, die volmaakt verengelse klassieke vespers?"

(Uit: F. van der Meer, Open brief over geloof en eredienst
(Lannoo/Tielt/Utrecht, 1973, blz.100)
(Frits van der Meer, Hoogleraar Kunstgeschiedenis te Nijmegen)

Koorzaken: Wat **BEZIELT** de **ZANGER**?

Is het geloof? Is het gewoonte? Is het plichtgevoel?

Zelf ben ik nog uit een generatie die de zondagsplicht kende. Zelfs het Lof op zondagmiddag was een vanzelfsprekendheid, ook al was je 's morgens reeds naar de Mis geweest. Toen na het Vaticaans Concilie deze heilige plicht op losse schroeven kwam te staan, betekende het niet automatisch dat je niet meer iedere week naar de kerk ging. Er was nog zo iets als een stemmetje in je hoofd dat met ieder klokgebeier een beroep deed op je geweten. En wat moest je anders op zondagmorgen doen?! Voor velen werd het heilig moeten derhalve een gewoonte.

Jaren later ben ik dirigent geworden van een kerkkoor in het zuiden van Limburg. Als professioneel musicus vind ik het vanzelfsprekend dat de zanger die lid is van een (kerk-)koor, zoveel mogelijk op de repetitie aanwezig is. Zeker bij een kerkkoor is de muziek die onder handen wordt genomen, bedoeld om tijdens de Mis te worden gezongen. In mijn geval wordt alleen tijdens bijzondere gelegenheden een meerstemmige Mis gezongen. Maar men wordt geacht om iedere zaterdagavond of zondagmorgen aanwezig te zijn om minstens eenstemmige liederen te zingen. Hier blijkt al snel wie de harde kern van het koor vormt. Dit zijn de zangers die ik bij de titel van dit artikel bedoel. Wat bezielt deze mensen, en met hen de talrijke zangers uit al die kerkkoren die ieder weekend acte de présence geven?

Wat het antwoord ook moge zijn: zij verdienen veel respect! Zeker als in sommige gevallen meer mensen op het oksaal staan dan dat er gelovigen in de kerkbanken zitten.

Nee, het is niet alleen gewoonte. Dat hou je niet jarenlang belangeloos vol. Wie bij ons tijdens de Broonk de Sacramentsprocessie meemaakt, waarbij het hele dorp betrokken is, al is het maar om letterlijk de schouders te zetten onder een heiligenbeeld tijdens de processie die tot in de puntjes georganiseerd is door de jonkheid, waarbij bij het laatste massaal gezongen "Tantum ergo" in een overvolle kerk het kippenvel op mijn arm staat, weet dat er meer aan de hand is.

Dit geldt zeker voor een minder belangrijke gelegenheid, waarin de kerk inderdaad nauwelijks gevuld is. De concentratie waarmee men toch de Mis vocaal ondersteunt, doet toch vermoeden, dat het wel degelijk “Pro Deo” is. Eén van de meest ontroerende momenten is dan ook, als met Kerstmis na de Nachtmis, als de feestelijke Mis tot een goed einde is gebracht, op het oksaal een spontane receptie ontstaat, waarbij alle koorzangers elkaar een welgemeend Zalig Kerstmis wensen. Pas geleden zag ik vanuit mijn positie vóór het koor een Ansichtkaart rondgaan waarbij iedereen een krabbel zette voor een zieke medezanger. Ik ook. We misten bijna de inzet van het Kyrie ...

Zangers zijn een hechte familie. Men ziet elkaar immers één à twee keer per week, wellicht vaker dan de eigen bloedverwanten. Dat schept ongetwijfeld een band. Men zou kunnen zeggen dat dat voor elke vereniging geldt, maar dan moet men zich realiseren wat deze mensen samen doen: ZINGEN!

Bij tal van korenavondon pleeg ik te zeggen: *muziek is de taal van het hart*. Van Kerstmis tot begrafenis, van kermis tot huwelijk, van Vormsel tot Eerste Communie. Saamhorigheid is een voorwaarde om tot een goed klinkend resultaat te komen. En een goed klinkend resultaat geeft door die samenzang veel meer bevrediging dan wanneer men thuis in de badkamer luidkeels een deuntje van de radio meebrult.

Is het geloof? Is het gewoonte? Is het plichtgevoel?

Wàt de zanger ook bezielt om iedere week de dienst vocaal te verzorgen, wees ervan bewust dat zijn of haar bijdrage voor de overige kerkgangers van onschatbare waarde is!

Christus zou zeggen: “Blijf dit doen tot Mijn gedachtenis”.....

Annie Jansen

In Memoriam

mevrouw Gerda Meeuwissen – Moors

Op 5 maart 2007 is na een noodlottig ongeval, plotseling van ons heengegaan, Gerda Meeuwissen – Moors. Zij was in ons kerkelijk dameskoor 14 jaar actief als koorlid, waarvan 11 jaar als penningmeester. Haar was geen werk teveel wat betreft het dameskoor, en zij deed dan ook daarvoor alle voorkomende werkzaamheden.

Tijdens de zeer druk bezochte uitvaartdienst in de door haar zo geliefde parochiekerk te St.Joost, hebben wij op gepast wijze afscheid van haar genomen.

Wij zullen haar zeer missen, als mens, maar ook vanwege de vele werkzaamheden die zij voor het koor heeft verricht.

Namens het kerkbestuur, dhr. G. Maessen

Koorzaken: Wat **BEZIELT** de **DIRIGENT**?

Is het geloof? Is het geld? Is het muziek?

Laten we er maar niet omheen draaien: voor het geld hoef je het niet te doen.

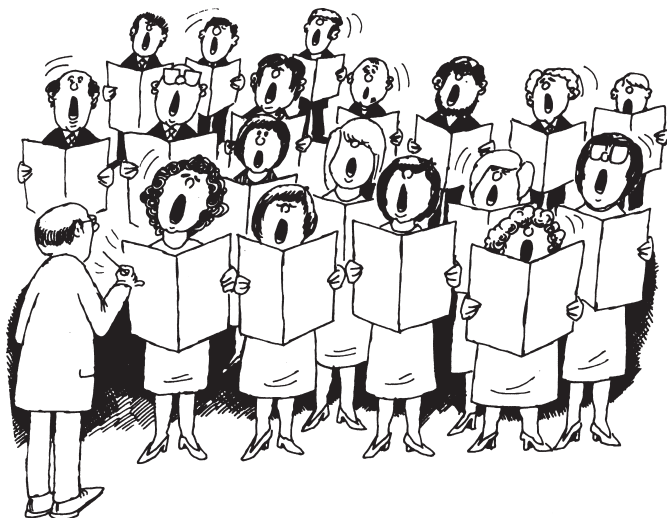
Ook hier is het gezegde "Pro Deo" veelvuldig van toepassing.

Zeker bij de kerkkooren gelden andere normen dan in bijvoorbeeld de harmoniewereld, waar de zogenaamde "brooddirigenten" te vinden zijn.

Toen ik een kennismakingsgesprek had met het kerkkoor waar ik graag mee aan de slag wilde gaan, vroeg één van de bestuursleden waarom ik, als professioneel musicus en docent aan het conservatorium, met "gewone amateurs" wilde werken. Gek genoeg had ik daar niet eens bewust over nagedacht.

Het antwoord ligt m.i. al besloten in het woord "amateur": liefhebber. Wie de begeestering meemaakt die vaak tijdens en na de repetitie ontstaat, die bij de zangers vaak nog dagen nawerkt, hoeft zichzelf als dirigent nauwelijks te motiveren. Wel is het uiteraard vanzelfsprekend dat de dirigent, als motor en katalysator, hierin voorop gaat.

Dirigeren is een wisselwerking, een interactie. Als de dirigent het, om wat voor reden dan ook, niet zit zitten (geld, onkunde, muziekkeuze), zal er van enige geestdrift niet al te veel terechtkomen. In zo'n geval kan hij echt beter zijn biezen pakken. En-

thousiasme echter werkt aanstekelijk. Zelfs al is de verplichting om iedere week en ieder weekend present te zijn wel eens een last voor alle partijen. Men kan zich echter bedenken dat een saaie kantoorbaan met een dagelijkse sleur toch echt geen begerenswaardig alternatief is.

Daarbij is het uiteraard van evident belang dat iedereen ervan doordrongen moet zijn waar men mee bezig is: *musiceren*! En mocht men in de jarenlang opgebouwde routine wel eens denken: alweer die Mis of die liedjes, dan kan het vorige artikel (wat **BEZIELT** de **ZANGER**?) ook hierin een ander licht laten schijnen.

Als musicus en dirigent wil ik echter nog iets aan mijn collega-dirigenten toevoegen. Echt muziek maken begint pas als de noten gekend zijn. Het instuderen van een nieuw werk beschouw ik als een

“nood(t)zakelijk kwaad”. Het spanningsveld, de expressie, de emotie, ligt achter het notenbeeld verborgen. Het is de taak van de dirigent om die wereld achter de noten bij de zanger te brengen: in woord en gebaar. En dat is een wereld waar juist een “amateur-zanger” op zijn best is, daar hij graag op zijn gevoel/ wordt aangesproken, niet op zijn onkunde (dit in tegenstelling tot zogenaamde “semi-professionals”, die de muziek kapot redeneren).

En daarmee is de vraag betreffende mijn motivatie om met amateur-zangers te werken van mijn bestuurslid, - dat onlangs na de laatste uitvoering naar mij toekwam om een enthousiaste “high five” te geven (van zijn kleinkinderen geleerd) - , beantwoord.

Zelf zeg ik geregeld tegen mijn zangers: “betaal me maar “in natura”: Zing gewoon goed!

Annie Jansen

CONTROLE MUSI©OPY

“Vanmorgen (d.i. 7 juni - 8:41 PM (GG)) werden we door onze wekkerradio uit de slaap gehaald en direct schalde door de slaapkamer het bericht dat Musi©copy de zangkoren nu daadwerkelijk gaat controleren op illegale fotokopieën. Naar aanleiding van het eerste rondschrijven vorig jaar van Musi(c)opy lazen wij her en der commentaren en adviezen van de korenorganisaties en zelfs van het Economencollege van de Nederlandse Kerkprovincie en ook in de Tweede Kamer werden vragen gesteld.

Naar aanleiding van één van de vragen uit de Kamer citeerde de minister artikel 16b uit de auteurswet waarin o.a. staat dat een kopie - ook voor privé-gebruik! - beperkt moet blijven tot een deel van het werk. De minister gaf ook aan dat een koor niet verplicht is een overeenkomst met Musi(c)opy aan te gaan!

Naast de verschillende adviezen van de organisaties werd ook voorgesteld om het een eventuele controleur toch vooral moeilijk te maken en resoluut de toegang te weigeren.

Wij denken dat dit advies niet echt zinnig is, want als wij een koorevenement bezoeken of een open dag van een buurthuis dan vliegen doorgaans de kopietjes je om de oren. Dus bingo!!

Had het niet voor de korenorganisaties en het Economencollege gepleit als zij in het verleden veel duidelijker stelling hadden genomen tegen de illegale fotokopie en niet nu ineens, wakker geschud, de zwarte piet afschuiven? De paniek bij de koren en acties van Musi(c)opy waren dan misschien niet nodig geweest. De auteurswet is een gewone wet en die moeten we naleven.”

Aldus **Annie Bank Newsletter** nr. 93. Op de website www.musicopy.nl kunt u bij Berichten het complete persbericht lezen.

The logo for Musi©opy features the word "Musi©opy" in a serif font, with a large copyright symbol (©) integrated into the letter 'i'. The text is positioned above a set of horizontal lines that resemble a musical staff.

Stimuleringsproject voor kinderkoren

‘DA CAPO’

In januari 2007 werd de verkenningfase voor het stimuleringsproject voor kinderkoren “Da Capo” opgestart en Sergio van Santvoort Vorst zou als deskundig kinderkoördinant in zijn functie van wegbereider voor dit project zijn werkzaamheden starten. Inmiddels is door Sergio van Santvoort het vooronderzoek in de dekenaten Helden, Roermond, Susteren/Echt, Thorn/Heythuysen en Weert afgesloten. Hoewel er zes maanden voor het verkenningstraject waren uitgetrokken, bleek na amper vier maanden reeds dat er voldoende belangstelling vanuit de parochies aanwezig was en dat de start van het definitieve stimuleringsproject in de genoemde dekenaten voldoende deelnemende parochies zou vinden.

Na een bezoek door Sergio van Santvoort waarin uitgebreid uitleg over opzet en inhoud van het project werd gegeven, meldden zich niet minder dan 14 parochies reeds als kandidaat om daaraan deel te nemen.

Het project heeft als doelstelling **ondersteuning** te verlenen bij het opstarten van

nieuwe kinderkoren in die parochies waar wel behoefte is aan een kinderkoor maar er op dit moment nog niet is; het **coachen** van bestaande kinderkoren in parochies waar die behoefte is gesignaleerd en het verder **uitdiepen** van het pastorale aspect binnen bestaande koren.

Naar verwachting zal het stimuleringsproject dat drie jaren in beslag zal nemen, in september 2007 van start gaan.

Voor nadere informatie en aanmelding voor deelname aan het stimuleringsproject kan contact worden opgenomen met mevrouw Joke Halmans of mevrouw Helma Beelen van de NSGV-werkgroep Kind-Koor-Kerk van de diocesane NSGV te Roermond. Beiden zijn telefonisch bereikbaar via het NSGV-secretariaat op werkdagen tussen 14.00 en 17.00 uur of rechtstreeks op hun privé-adres resp. onder nummer 0478-583806 en 0495-625175.

Binnenkort hopen wij nader gedetailleerd op deze activiteit van de werkgroep Kind-Koor-Kerk van de diocesane NSGV terug te komen.

“De Allerheiligste troont”

‘Hoe zou ik Hem kunnen zien! De rook van mijn woorden stijgt omhoog en verhult Hem. Hij is verborgen boven mijn stem. Maar alleen mijn zingen geeft mij de zekerheid dat Hij er is.’

Uit een gedicht van Jan Willem Schulte Nordholt dat Dirk Zwart heeft opgenomen in zijn bloemlezing ‘Dit is muziek die alle leed verzacht. Gedichten over muziek.’ en waarmee hij zijn onlangs verschenen boek getiteld ‘KOGELS IN DE KERK en andere beschouwingen over (kerk)muziek’ (Uitgave: Kok-Kampen, 2006, blz.155) beëindigt.

Kerkmuziek in de praktijk

Een goede alt! Waar is ze te vinden?

Nee, ik bedoel niet de lage vrouwelijke zangstem waarvan er in onze provincie ontelbaar prachtig klinkende voorbeelden te vinden zijn die ons muzikale hart verwarmen. Nee, ik bedoel de, veelal door de dirigent, geschreven tweede stem bij een eenstemmig mooi klinkend kerklied.

In ons kerkkoorrepertoire circuleren nogal wat handgeschreven bewerkingen van allerlei liederen uit vervlogen tijden. Enkele voorbeelden; "Gij schreef mijn naam in de palm van uw hand" of "Tel uw zegeningen" of "Ecce panis" en niet te vergeten "Segne du Maria" (het "Magnificat"). Allemaal kerkelijke kaskrakers. En al dan niet door de eigen dirigent van een tweede stem voorzien. En daar wil ik het even over hebben. Want wat is er aan de hand? Het schrijven van een tweede stem bij een melodie vergt enig inzicht in de opbouw en harmonie van een muziekstuk. De melodie staat in een bepaalde toonaard. Majeur, mineur of een kerktoonladder. De componist heeft bij het schrijven van zijn lied een grondplan. Er zijn geledingen in een melodie met muzikale komma's en punten. Er zijn ook harmonische hoofdlijnen die men uit de melodie dient te horen c.q. beredeneren.

Een organist/begeleider probeert in te spelen op dat bestaande grondplan. Meestal gaat dat op een natuurlijke ma-

nier. Je voelt als het ware vanzelf aan waar bijvoorbeeld een bastoon naar toe moet om goed samen te klinken met de melodie. Beter is het als je met een theoretische achtergrond kunt harmoniseren. Dat wil zeggen dat je de juiste akkoorden op de juiste plek onder de melodie weet te zetten. Kennis van toontrappen zoals "tonica, dominant, sub-dominant en vooral ook wisseldominant" zijn eigenlijk onmisbaar om een goede liedbegeleiding te maken.

De tweede stem is, in het harmonisch geheel, gelijk aan de vulling in een Limburgse vlaai.

Onmisbaar maar rustend op een stevige bodem.

En daar zit het probleem. Veel dirigenten schrijven de tweede stem zonder op het fundament te letten. In extreme gevallen ligt de tegenstem voortdurend een terts onder de melodie. Het wordt schier onmogelijk om nog een goede begeleiding te spelen bij het zo gezongen tweestemmige lied. Ook het vele gebruik van de wisseldominant in een lied wordt vaak niet herkend. De wisseldominant zorgt als het ware voor een korte toonsoort verandering. (Maar is het niet!) Vaak herkenbaar aan een voorteken in de melodie dat niet ladder-eigen is.

Voorbeeld: Melodie "Blijf mij nabij"
Eerste regel.

Toonsoort F-Majeur

F - G - A - BES - C - D - E - F

Trappen I II III IV V VI VII I

I = eerste trap. Het te gebruiken akkoord op I is; F-A-C

IV = vierde trap. Het te gebruiken akkoord is BES-D-F

V = Vijfde trap. Het te gebruiken akkoord op V is C-E-G -(BES)

Schrijf nu een mogelijke tweede stem die past in bovenstaande (eenvoudigste) harmonisatie.

Tweede regel.

WD is de wissel- dominant ofwel de dominant van de dominant.

In de toonladder F is C de dominant (vijf tonen hoger dan F).

Als je vanaf die C weer vijf tonen hoger telt kom je uit op G (Akkoord G-B-D-F) de wissel-dominant. Het klinkt alsof we muzikaal gezien “verhuizen” naar een andere toonsoort.

In de eerste en tweede regel zouden we de tweede stem overal een terts lager kunnen schrijven. Maar in de laatste maat komen dan de problemen.

In de laatste maat kunnen we en mogen we dus vooral geen A schrijven voor de alt want er wordt een C akkoord van ons verwacht op de vijfde trap.

Het is overigens veel aangenamer voor het gehoor als twee stemmen niet altijd hetzelfde doen. Zoek naar variatie binnen de harmonisch mogelijkheden.

Tegenbewegingen doen het altijd goed. Maar ook stemkruisingen of de tweede stem als hogere sopraanstem schrijven zodat de alt en de melodie mogen zingen. Ze zullen u dankbaar zijn.

Een stukje kennis voorkomt ook dat je soms handgeschreven partijen onder ogen krijgt waar de B vervangen is door de Bes omdat men niet weet wat men met deze muzikale wending aan moet!

Voor velen is bovenstaande theorie “gesneden koek”. Maar voor diegene die het leuk vinden om eigen “bewerkingen” te maken voor de praktijk en nog niet thuis zijn in de muziektheorie is het misschien goed om eens een basiscursus te volgen bij een van de vele muziekscholen/instellingen of collega kerkmusici.

Ad Voesten

Gregoriaans

Van dichtbij maken we in de praktijk van alle dag mee dat er een steeds grotere kloof ontstaat tussen de liturgie die tijdens diensten in de parochiekerk wordt aangeboden, en de huidige cultuur in de samenleving. Veel mensen, die op zoek zijn naar zingeving, vinden in de vieringen in het weekend niet meer wat zij zoeken.

Zo kom je mensen tegen die vinden dat liturgie verheven moet zijn, anderen willen een meer alledaagse liturgie, de een wil meer mystiek, de ander meer actualiteit.

Eenzelfde tegenstelling treffen we aan tussen voorstanders van het Gregoriaans en mensen die zich meer aangesproken voelen door een Nederlands lied.

Het is bijna onmogelijk om op zondagmorgen mensen van alle leeftijden met een verschillende smaak en met uiteenlopende spirituele behoeften bij elkaar te brengen.

Bij clustering van parochies zie je tegenwoordig parochies ontstaan die zich toeleggen op een bepaald soort vieringen: gregoriaans, jongerenkoor, gezinsmissen en Taizévieringen. Door die pluri-forme opsplitsing wordt de éénheid van de Kerk nog maar nauwelijks zichtbaar in de liturgie.

Het lijkt erop dat de eigenlijke reden waarom we naar de kerk zouden moeten gaan – dat we het woord van de Heer in ons opnemen en ons voeden aan Zijn tafel – van minder belang is, dan de persoonlijke keuze voor het een of ander repertoire of voor een bepaalde liturgische vorm. Vooral wanneer er grote verschillen bestaan tussen liturgieën in

de diverse vieringen, is het maar de vraag of zo'n diverse liturgie werkelijk bijdraagt aan de opbouw van een parochiegemeenschap. Van de andere kant is het ook wel weer zo dat de algemene liturgie eeuwenlang gevoed werd door bijzondere vormen van liturgie.

Ik zou graag zien dat het Gregoriaans, dat steeds meer in concertvorm te beluisteren valt, behouden blijft voor de liturgie waar het onlosmakelijk mee verbonden is.

Zowel op het puur muzikaal esthetische vlak als op het gebied van een unieke verhouding tussen woord en toon, roept het Gregoriaans ongetwijfeld een meditatieve sfeer op bij kerkgangers, maar bovenal nodigt het daarbij uit tot een samenzang die gevoelens van verbroedering en verbondenheid oproept, kleur en glans geeft aan het 'samen kerk zijn' en ruimte geeft aan de universele taal van de kerk.

Het Gregoriaans biedt ons de mogelijkheid om een welluidende verbinding te leggen tussen hemel en aarde.

Cyriel Tonnaer.

Bronnen:

- Gregoriaans in de steigers. Restauratie en verspreiding aan het begin van de twintigste eeuw. M.Hoondert, Gooi&Sticht, kampen 2003
- Door mensen gezongen, liturgische muziek in portretten. Louis van Tongeren e.a. Gooi&Sticht, Kampen 2005.
- Om de parochie, ritueel-muzikale bewegingen in de marge van de parochie. M.Hoondert, Abdij van Berne, Heeswijk, 2006

Overpeinzingen bij een afscheid

Je ziet regelmatig in musea of tentoonstellingen dat bezoekers enkele passen terug treden om nog eens goed het overzicht te hebben op het geheel of sommige details in dat geheel.

Zo kijk ik terug op een lange periode van ruim 60 jaar waarin ik praktisch, theoretisch of organisatorisch de kerkmuziek heb kunnen dienen

Praktisch als organist in Apeldoorn (seminarie), Dieren (bij mijn vader als dirigent), als dirigent aan de Willibrord in Arnhem.

Theoretisch o.a. met composities voor de kerkmuziek te Maastricht.

Organisatorisch met name na toetreding tot het bestuur van de NSGV in Roermond, hierbij enige tijd als vergadervoorzitter en gedurende de negentiger jaren als Bischoppelijk Inspecteur Kerkmuziek voor de Ned. Kerkprovincie. De laatste jaren als adviseur van de NSGV te Roermond.

Nu de secularisatie toegenomen is, valt meer de nadruk op inrichting en management om datgene nog een kans te geven

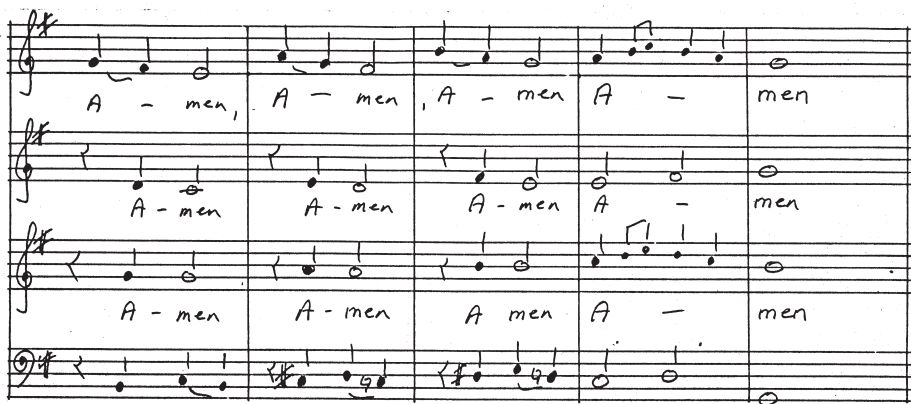
dat levensvatbaar is. Onwillekeurig wil je dan wel eens een vergelijk maken met andere perioden in de geschiedenis om je daarmee te sterken.

Het kan een parallel zijn met deze tijd of juist een tegenstelling. Immers wat bracht keizer Constantijn in de 4e eeuw na Chr. niet te weeg door het Christendom tot staatsgodsdienst te verheffen? De mensen stromen de veel te kleine kerken binnen zodat grote kerkgebouwen wel moesten verrijzen.

Stel daar nu eens tegenover de leegloop van de grote kerken in de laatste decennia van onze tijd waardoor kerkgebouwen niet meer onderhouden kunnen worden en een groot aantal gesloopt moet worden als ze niet op de monumentenlijst staan.

Toch blijven ook nu de positief ingestelden meewerken om verder te gaan met de mogelijkheden die ze hebben.

Wanneer wij ons beperken tot de musica sacra dan is er eerst en vooral het gregorio-

riaans terecht de basis van de ontwikkeling van de muziek in de liturgie. Het is jammer dat na Vaticanum II de ontkoppeling van het Latijn zijn beslag heeft gekregen. Dit heeft de beoefening en uitvoering van het gregoriaans in de liturgie teruggedrongen. Het is begrijpelijk dat andere vreemde talen vergezeld van eigen muziek een kans kregen. Hierdoor verwaagt of verdwijnt het sacrale karakter bij gebruik in de Liturgie. Het volk herkent deze muziek en wordt meer betrokken. Dit zou een goede ontwikkeling zijn ware het niet dat het sacrale karakter verloren is.

Al enige tijd wordt door de NSGV het project KKK (Kind-Koor-Kerk) gestimuleerd. Deze aanpak kan verbreed worden als de opleidingen tot leraar basisschool (PABO) meer aandacht aan het zingen zouden besteden. Niemand kan ontkennen dat het kind niet zou willen zingen. Integendeel, wanneer een keuze gemaakt zal worden uit een talrijk goed repertoire is de goede weg snel gevonden. Zolang de jeugd nog geen aansluiting bij het koor gevonden heeft kan daar beter goed eenstemmig gezongen worden dan slecht meerstemmig.

Het zou goed zijn het repertoire dat gezongen werd in de tijd van het "Rijke

Roomse Leven" nog eens kritisch door te nemen en liever afstand te doen van overjarige "slechte muziek" dan deze te meten met een goed verzorgd repertoire dat via radio of t.v. beluisterd kan worden.

Evenals ten tijde van de jonge kerk heeft de cantor opnieuw zijn plaats gekregen in de Liturgie. Het is duidelijk dat de cantor een basisopleiding heeft genoten zodat hij/zij weet hoe de stem op een goede manier te gebruiken. Ook de koorleider en de organist moeten toch wel een zodanige opleiding hebben gehad dat ze in de musica sacra een verantwoorde bijdrage kunnen geven en geen storend element vormen.

Zowel bij Kreato (Thorn) in het bisdom Roermond als bij het ISOK (Interkerkelijke Stichting Opleiding Kerkmuziek) in Utrecht kan hierover alle informatie ingewonnen worden. Daar waar de conservatoria blijkbaar minder mogelijkheden kunnen bieden aan geïnteresseerde studenten is het te hopen dat instellingen als Kreato en ISOK in staat zijn de helpende hand te bieden zodat de passen terug opnieuw vooruit gezet kunnen worden.

Hans Besselink

KERKKOOR ZOEKT PIANIST/ORGANIST

Het gemengd Kerkelijk Zangkoor St.Caecilia Hoensbroek is op zoek naar een nieuwe pianist/organist per 1-1-2008.

Het koor zingt gemiddeld tweemaal per maand de H.Mis in de Grote St.Jan in Hoensbroek. Repetitie is op donderdagavond van 20.00 tot 22.00 in Amicitia te Hoensbroek.

Voor reactie en informatie: Rob Deckers, Galerijstraat 28, 6432 AV Hoensbroek. 045-5218855 (tussen 14.00 en 18.00 uur)
E-mail: rob.deckers@wanadoo.nl

TER OVERWEGING

DE GEZONGEN VIERING VAN DE ZONDAGSE EUCHARISTIE

De zondag is de Dag des Heren. Daarom ook is deze rustdag vanouds de dag van de viering van de Eucharistie. Juist daarom mag de gewijde muziek er niet ontbreken.

“Het werkelijke doel van de gewijde muziek (is), “nl. de verheerlijking van God en de heiliging van de gelovigen”, aldus de Constitutie over de Heilige Liturgie, nr. 112 (1964).

“Bij de viering van de Eucharistie met het volk, vooral op zon- en feestdagen, kieze men zoveel mogelijk de vorm van de gezongen mis (...) (27).

“Het is aan te bevelen dat de verzamelde gelovigen zoveel mogelijk deelnemen aan de zang van het ‘Proprium’; zij kunnen dit doen door gemakkelijke refreinen of andere geëigende muzikale vormen” (33).

De zondagse liturgische viering is bij voorbaat een viering met zang en orgelspel, met als minimum volkszang, bij voorkeur geleid en ondersteund door de cantor of een cantorengroep.

De Instructie ‘Musicam Sacram’ (5 maart 1967) stelt met nadruk “dat men grote betekenis moet toekennen aan de zang omdat hij het ‘kerkelijk’ aspect van de viering duidelijk tot uitdrukking brengt” (42).

Naar de parochiële praktijk toegespitst: een zondagse eucharistieviering is een viering of a) met volkszang en orgelspel; of b) met koorzang en actieve deelname in de zang door het volk (bv. in het refreingezang (openingslied) en de diverse acclamaties). Meestal zijn er in de parochies diverse soorten koren. Maak een duidelijke beurtverdeling tussen het dameskoor, het herenkoor, het gemengd koor, een gastkoor. En vergeet daarbij het kinderkoor/jeugdkoor en jongerenkoor niet in te schakelen.

M.a.w. daardoor verlaag je de zondagse Eucharistieviering niet tot een zgn. ‘stille mis’. Dit is in strijd met de geest van de liturgie. De zondag verdient beter, evenzo de zondagse kerkgangers. De Dag des Heren vraagt om de lofzang Gods, de viering van de Eucharistie, hoogtepunt en bron van christelijk leven, zingenderwijs!

Immers: “Zingt met elkaar psalmen en hymnen en liederen ingegeven door de Geest. Zingt en speelt voor de Heer van ganster harte” (EF.5,19). Neemt “met hart en mond en handen” deel aan de liturgie van de zondag en zingt Gods lof op ZIJN dag.

Guido Grond

Vanaf de orgelbank

Een week uit het dagboek van een organist

Orgel van de Kapel in 't Zand

Zaterdag 19 mei: 11.00u. Vergadering Dekenale Koorkring. Interessante opmerking bij de evaluatie van de vorige K(oren) O(ntmoetings) A(vond). Tijdens die avond, gehouden in de (Protestantse) Minderbroederskerk vanwege een eerste deelname van protestantse koren, werd de samenzang begeleid door een organist van die gemeente. De organist deed dit uitstekend, met mooie voorspelen en tussenspelen. Toch werd er tijdens de evaluatiebespreking gevraagd om duidelijke leiding van de samenzang door een dirigent of cantor. Verschil dus tussen protestante en katholieke samenzang. Protestanten kennen hun psalmen en gezangen en aarzelen niet in te zetten na een duidelijk voorspel (en tussenspel?) van de organist. Daar kunnen wij katholieken nog van leren.

Zondag 20 mei. 9.00u: Kapel in 't Zand. Begeleiding van het Alfonsuskoor. Het is Meimaand en dat is te merken ook. Er zijn 4 missen op zondag: 7.30u, 9.00u, 10.30u en 11.30u en allemaal goed bezocht door parochianen en bedevaartgangers.

10.00u: Zondagsdienst in het ziekenhuis. Nederlandse volkszang, ondersteund door het ziekenhuiskoor.

Dinsdag 22 mei. Evaluatie van de Stadsprocessie naar de Kapel in "t Zand op 12 mei j.l. Complimenten voor de muziek door vocaal kwartet Kameleon met orgelbegeleiding tijdens de op de processie aansluitende dienst. Het kwartet trad niet alleen op, maar ging ook voor bij de samenzang.

Donderdag 24 mei. 15.30u: Eucharistieviering met samenzang in de Kapel in 't Zand als afsluiting van een dag voor religieuzen in het klooster van de Redemptoristen. Aan de uitgang van de kapel wacht iemand me op die verbaasd is over de mooie klank van het orgel. Ik nodig hem uit vaker op zondagmorgen te komen luisteren.

16.00u. Op weg naar Asselt voor het jaarlijkse uitstapje met het Abdijkoor. Mooie rondleiding door het historische kerkje, gevolgd door een heerlijk aspergediner. Dat zijn leuke dingen voor de mensen, ik bedoel organisten.

Vrijdag 25 mei. 14.00u: Dienst Liturgie en Kerkmuziek. Ik werk aan een lijst met liederen in verband met het jaarthema Gezin, Huwelijk, Liefde met het oog op de KOA van oktober later dit jaar.

16.30u. Wekelijkse repetitie met het ziekenhuiskoor met o.a. delen uit Schubert's Deutsche Messe voor Pinksteren en een nieuwe antwoordpsalm voor Sacramentszondag: Psalm 110: "Gij zult priester zijn, de eeuwen door".

Morgen nog een uitvaart en de vooravonddienst van Pinksteren. Op Pinksterzondag de ochtenddienst en 's middags een speciale Pinksterdienst van woord en muziek.

Na dit alles verheug ik me op a.s.dinsdag wanneer het orgelseizoen hier weer van start gaat met een concert in de Caroluskapel door Gustav Leonhardt. Kan ik tenminste eens rustig naar orgelmuziek luisteren.

Jan Steenbrink

Kind-Koor-Kerk

Werken aan de toekomst, is werken aan de basis.

De werkgroep Kind-Koor-Kerk van NSGV Roermond zet zich in voor het kinderkoor door middel van ondersteuning aan de dirigenten en besturen. Dat doen we o.a. door het organiseren van studiedagen.

Project Da Capo

(zie elders in dit blad een artikel over dit project)

Intenser samenwerken VNK Limburg en NSGV Roermond

De Stichting VNK-Limburg en NSGV Roermond zetten zich beide in voor het ondersteunen van de kinderzang en het kinderkoor. Goed onderling contact is belangrijk omdat je voorkomt dat er door 2 verschillende organisaties dezelfde activiteiten worden georganiseerd.

Daarom is in goed overleg met elkaar gekeken naar activiteiten die we gezamenlijk kunnen organiseren in de toekomst. In september organiseren we een studiedag.

Studiedag kinderkoordirigenten op zaterdag 8 september in Roermond

In samenwerking met VNK-Limburg organiseert de werkgroep Kind-Koor-Kerk op zaterdag 8 september een studiedag voor kinderkoordirigenten met als thema "repertoire voor kinderkoor". Er is aandacht voor zowel de kerkmuziek als profane muziek. Daarnaast zijn er workshops met als thema:

- ledenwerving
- ouderparticipatie

Op deze studiedag wordt medewerking verleend door **een projectkinderkoor** dat de liederen zal presenteren. Gastdocente Annie Jansen zal dit projectkinderkoor leiden.

Informatie over onze werkgroep en activiteiten vindt u ook op:
www.bisdomroermond.nl

Joke Halmans
voorzitter werkgroep Kind-Koor-Kerk

Toelichting

DO-UT-DES-MUZIEKBLADEN

Onder deze naam biedt de diocesane Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging de kerkkoren en kerkmusici van de parochies in het bisdom Roermond als uit te nemen **BIJLAGE** nieuwe composities aan.

De naam is enerzijds muzikaal, anderzijds vormt zij een latijnse zin. Vertaald luidt deze: *"ik geef opdat jij zult geven"*.

Getransponeerd naar onze intentie betekent dit zoveel als: wij als diocesane NSGV bieden U deze muziekbladen aan opdat U er gebruik van zult maken en dit wellicht zult honoreren met

een **bijdrage ter bestrijding van de onkosten**.

U mag de koorcomposities legaal kopiëren en vergroten. Vriendelijk verzoek: Wilt U wel ons secretariaat hiervan met een briefkaart op de hoogte stellen!

Voor gebruik buiten het bisdom is schriftelijke aanvraag om legale kopieën à € 0,25 per blad te verkrijgen verplicht.

Alle composities zijn **copyright** van het eigen fonds USC-Strasbourg/NSGV-Roermond, tenzij anders vermeld.

I. ALLELUIA-VERS 'UW WOORDEN, HEER, ZIJN GEEST EN LEVEN'

De versregels zijn naar Johannes 6, 41-51, het evangelie van de 19e zondag door het jaar B. Dit komt ook voor op de volgende zondagen door het jaar: 4B, 5A, 5B, 9C, 19B en 26C. Het tweede Alleluia-vers **"Ik ben het licht"** (Joh.8,12) voorde Zondagen door het jaar: 5C; 6A+B; 23C en 24B.

De componist is Jan Schrooten, Hij is geboren op 18-12-1937 te Antwerpen. Zijn vader kwam uit Linde-Peer. Naast de opleidingen aan de Lagere School en de Grieks-Latijnse Humaniora aan het Sint Lievenscollege te Antwerpen, ontving hij privé-pianolessen en studeerde notenleer en orgel aan het Conservatorium te Antwerpen bij Flor Peeters. In 1961 werd hij priester gewijd. Hij studeerde vervolgens kerkmuziek aan het Lemmensinstituut en behaalde in 1964 het laureaat. Van 1968 tot 2000 was hij kapelmeester van het Antwerps kathedraalkoor. In 1983 werd hij tot kanunnik benoemd.

Medewerking verleende hij aan de Vlaamse Zangbundel 'Zingt Jubilate' (Nederlands Ordinarium-Keerverzen), hij was er een van de samenstellers en componisten, en aan Zingend Geloven, deel 8, liednr. 60. En nu voor de eerste keer aan ons blad. Waarvoor wij hem van harte dank zeggen.

Kanunnik Jan Schrooten is voorzitter van de Pueri Cantores Vlaanderen en afgevaardigde namens de Belgische bisschoppenconferentie naar de CEDAME.

II. O HOW GLORIOUS IS THE KINGDOM

Een antifoon voor het feest van Allerheiligen, getoonzet door Bart Naessens.

Om het driemaandelijks tijdschrift voor liturgische muziek, "Lied & Liturgie" een uitgave van het Vlaams Centrum Liturgische Muziek, onder uw aandacht te brengen, publiceren wij twee composities (II en III), uit nummer 1 (2007 - jrg.5). Besteladres van dit praktijkchrift: Herestraat 53, 3000 Leuven. Abonnement: € 17. per jaargang.

Van harte aanbevolen. Telkens per aflevering een twintigtal zangpartituren plus begeleidingspartituur van een lied met bezinning en pedagogische wenken bij het lied. De toondichter schrijft over deze antifoon het volgende: “Binnen een goede liturgie is één van de zovele aandachtspunten voor de muzikaal verantwoordelijken van de parochie, een thematische verwantschap te blijven zoeken wat de muzikale invulling van de vieringen betreft. Uiteraard blijft het moeilijk om op een zoveelste ‘Zondag door het jaar’ liederen en instrumentale werken te vinden die (al dan niet) perfect aansluiten bij het thema van die zondag. Bij de liturgische hoogtepunten van het kerkelijk jaar krijgen we echter een ander verhaal, zoals bijv. het feest van ALLER HEILIGEN waar een heleboel muziek te vinden valt rond dit specifieke thema.

Vorig jaar woonde ik een prachtig verzorgde liturgische viering bij waarop een Engels koor voor de muzikale omlijsting zorgde. Ze zongen tijdens de offerande een antifoon van **Basil Harwood (1859-1949)** waar de volgende tekst was getoonzet:

“O how glorious is the Kingdom, where in all the Saints rejoice with Christ,
Clothed in white robes, they follow the Lamb, whithersoever He goeth.”

Geïnspireerd door deze tekst kwam bij mij het idee om deze tekst op een eenvoudige manier te herwerken en zo is de hiernavolgende compositie gegroeid. De canon is volgens het gangbare principe opgebouwd. De sopranen zetten bijv. de melodie in. Eenmaal aan inzet 2 gekomen, volgen bijv. de tenoren. Wanneer dezen op hun beurt aan inzet 2 gekomen zijn volgen bijv. de altten, enz. Na een aantal keren de canon volledig te hebben doorlopen (volgens de keuze van de dirigent), kunnen alle stemmen het slotakkoord opbouwen door te stoppen op de noot met het orgelpunt waar ze op dat moment zijn aanbeland. Daarna is er de mogelijkheid om de vierstemmige zetting van de canonmelodie te zingen en daarna te besluiten met een herneming van de canon.

De canonmelodie en het begin van het ALLELUIA zijn gebaseerd op enkele motieven van de gregoriaanse Gaudeamus-introitus en alleluia voor het feest van Allerheiligen. Daarna volgt een drie tot vierstemmige zetting van diezelfde canonmelodie. De toonzetting is zo eenvoudig mogelijk gehouden met het oog op een zo snel mogelijke instudering van het werk. De vele imitaties van de verschillende motieven zouden het instuderen aanzienlijk moeten kunnen versnellen door de diverse stemgroepen gezamenlijk deze motieven te laten zingen en vervolgens te wijzen op de kleine verschillen onderling. De vierstemmigheid is tot een strikt minimum beperkt. Veel plezier ermee!”

III. HET LIED VAN DE TALENTEN BIJ MATTHEUS 25,14-30

De **tekst en melodie van dit lied** ‘Wat ons wordt toevertrouwd aan leven en aan liefde’ **is van Paul Schollaert**. Hij is in 1940 geboren te Hasselt (B). Na zijn priesterwijding studeerde hij muziek aan het Lemmensinstituut te Leuven. Daarna werd hij leraar aan dit instituut en thans directeur. Composities van zijn hand zijn o.a. te vinden in Zingend Geloven, deel 5 en in het Vlaamse Liedboek ‘Zingt Jubilate’ (o.a. de mariale gezangen

nrs. 748-750 en alleluiaverzen voor het Evangelie nrs.4f-4i). Over dit lied schrijft hij in voornoemd tijdschrift onder meer het volgende: "Zoals de titel aangeeft sluit het lied aan bij de parabel van de talenten. (...) De talenten van de parabel zijn dus die geestelijke gaven, waarmee je de hongerigen te eten en de dorstigen te drinken geeft, de naakten en de zieken, de vreemdelingen en de geketenden bijstaat in hun nood. Die 'deugden' worden in het lied verwoord: dit is wat ons van Godswege werd toevertrouwd: leven en liefde, goedheid en vertrouwen, mildheid en erbarmen; niet om ze op te potten uit vrees, uit onmin, uit wrok, maar om ze te delen in dienstbaarheid, om mensen te laten delen in de Blijde Boodschap van de Heer. (...)

Muzikaal zijn in het lied duidelijk twee delen te onderscheiden. Het eerste deel is een a-zin in een intiemere la-klein met de omschrijving van de talenten ons toevertrouwd. Het zingen ervan is toevertrouwd aan de voorzangers. Het tweede deel is een b en b' voor samenzang in een contrasterende Do groot met de omschrijving van de te voeren actie: niet bang of conservatief (b), maar met alle vertrouwen en enthousiasme (b'). Het slot plooit terug naar de ingehouden la-klein van het begin: Zo werkt in ons de Geest voor het Koninkrijk van God."

Zoals u ziet: deze keer een Vlaamse bijdrage aan onze serie 'DO-UT-DES. Een kerk-muzikale liturgische bijdrage uit een ander deel van de Wereldkerk, de Vlaamse bisdommen met wie redactieleden nauwe kontakten onderhouden en zich wederzijds laten inspireren tot de lofzang Gods.

Aandacht ten slotte voor het volgende: lees eens het kader bij de toelichting. Daar staat duidelijk in dikkere letters te lezen: 'U mag de koorcomposities legaal kopiëren en vergroten. Vriendelijk verzoek: Wilt U wel ons secretariaat (de redactie mag ook!) hiervan met een briefkaart op de hoogte stellen. Men moet eens weten hoeveel energie en moeite het kost om deze 'DO-UT-DES'-muziekbladen aan u gratis te kunnen aanbieden.

Guido Grond - Ad Voesten

DE BRON VAN DE MUZIEK: DE STILTE

Bij stilte gaat het niet om de afwezigheid van geluid, als wel om het luisteren. Na enkele minuten van stil zijn kun je bemerken dat de aandacht vanzelf van buiten naar binnen gaat.

"Uit deze stilte kun je de klank tot leven wekken. We overbruggen de stilte met een lied, omdat we willen zingen van wat ons beweegt, inspireert en stil maakt. Met psalmen en gezangen doen we recht aan de stilte en zoeken zo naar taal en toonsoort om het Geheim dat in de stilte tot ons spreekt, ter sprake te brengen."

(C.Ingen Housz, De stilte door-zingen, psalmen en gezangen. Heeswijk 2002). In: Jo Staps (red.), Voorgaan met lijf en leden en met hart en ziel. Liturgische handreikingen 30 - Commissie voor Liturgie van het bisdom Breda. Uitgeverij Abdij van Berne, Heeswijk 2007, blz. 20).

(Kerk)muziek

op de elektronische snelweg (XX)

* **www.koorenstem.be**

Via dit e-magazine brengt Koor & Stem uit België je op de hoogte van het laatste nieuws in de koorwereld.

* **NSGV-internetadressen 2007**

- www.nsgv.nl (landelijk secretariaat)
- www.donek.nl
- www.nsgvbreda.nl
- www.nsgvhaarlem.nl
- www.Doorgeven.com (Periodiek: Doorgeven - Bisdom Haarlem)
- www.nsgvroermond.nl (Periodiek: Koorgeleide - Bisdom Roermond)
- www.nsgvdenbosch.nl (Periodiek: Opmaat - Bisdom Den Bosch)
- www.nsgvrotterdam.nl (Periodiek: De Stemvork - Bisdom Rotterdam)
- www.nsgv-aartsbisdom.nl

* **www.jongenskoren.nl**

Deze website heeft als doelgroep: jongens die in een koor zingen of willen zingen, mensen die bij een jongenskoor betrokken zijn of er zich voor interesseren. Deze site is onlangs volledig vernieuwd en uitgebreid. Sommige pagina's zijn gesplitst. Er is een nieuwe pagina 'zingende jongens'. Verder bevat deze site veel links naar jongenskoren in Nederland en in het buitenland. Er zijn links naar zingende jongens en er zijn ook muziekvoorbeelden rechtstreeks te beluisteren.

* **Websites met betrekking tot cultuureducatieve instellingen.**

Met dank aan Richard Griffijn (Ned.Bond van Kath. Zang- en Oratoriumverenigingen (NBKZO), medecommissielid inzake kinderkoren bij de VNK-Limburg.

- **www.muziekmaaktslim.nl**

'Muziek maakt slim. Muziek maken is niet alleen leuk, maar bovendien hebben wetenschappelijke onderzoeken bewezen dat het een zeer belangrijke invloed heeft op zowel de intelligentie als de sociale vaardigheden van kinderen'. Meer hierover op deze site.

- **www.kinderstimmbildung.de**

'Singen ist die eigentliche Muttersprache des Menschen', aldus Yehudi Menuhim. Een homepage met aandacht voor zingen door kinderen en jongeren. Met verwijzingen naar literatuur omtrent stemvorming etc..

- **www.cultuurplein.nl**

Site met informatie over cultuureducatie in het (primair) onderwijs, o.a. informatie over Regeling versterking cultuureducatie in het primair onderwijs.

- **www.gehrelsvereniging.nl**

Vereniging voor iedereen betrokken bij het onderwijs. Uitgever van het blad De Pyramide. Dit blad verschijnt vijfmaal per jaar en bevat steeds meer materiaal voor het geven van muzieklessen. Ook voor kinderkoren is er repertoire te vinden rond bepaalde thema's.

- **www.euprint.be**

Vlaamse site met koolliteratuur voor kinderkoren, o.a. 'Collectio Cathedralis'. De Capella Sanctorum Michaelis et Gudulae, het Kathedraalkoor van Brussel heeft de laatste jaren jonge componisten opgedragen werken te schrijven voor de eredienst in de kathedraal. De Capella wil deze muziek nu beschikbaar stellen voor alle geïnteresseerde koren, en publiceert, in samenwerking met de Uitgeverij EUPRINT Editions, de interessantste werken uit haar verzameling in de reeks 'Collectio Cathedralis'. Redactie: Kurt Bikkembergs, kapelmeester. Er is een overzicht van Partituren-Sheetmusic.

- **www.amateurmuziek.nl**

Deze site van Kunstfactor/Unisono bevat de nieuwsbrief 'Kinderkoorzang' en is een uitgave van Unisono op initiatief van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging, „n van de koepelorganisaties voor de koorzang in Nederland en vanuit deze NSGV gesimuleerd door de Stuurgroep 'Kind-Koor-Kerk'.

- **www.donek.nl**

Hier ook een MiniDoNeK voor kinderkoren, een door de NSGV geautomatiseerd zoekprogramma, speciaal met uitgaven voor kinderkoren. Het programma is bestemd voor dirigenten en liturgische werkgroepen om gericht repertoire te zoeken. In MiniDoNeK vindt u 'alle' gegevens over liederen voor kinder- en jeugdkoor.

- **www.code-music.nl**

Code-Music is een organisatie voor liturgische kinderkoren, tienerkoren, jongerenkoren en middenkoren. De community met hart en ziel voor liturgische kinderkoren, tienerkoren, jongerenkoren en middenkoren. Een belangrijke site met forum, winkel, column, koor van de maand (jongerenkoor 'Galou' uit Gulpen) en links naar Code-X; Code-International en Code Projects.

- **www.jetsebremer.nl**

De site van de componist van kinderkoorreperioire.

- **www.bennyvreden.nl**

De site van de uitgeverij van repertoire voor kinderkoren.

- **www.nsgv.nl**

Op deze website is er een repertoirelijst van Pueri Cantores, op aanvraag verkrijgbaar via Harrie Muskens (NSGV en Stuurgroep 'Kind-Koor-Kerk').

- **www.wlh.nl**

Site van de werkgroep Liturgie Heeswijk, uitgever van repertoire voor kinderkoren, o.a. van Marcel Zagers.

- **www.psalmenvoornu.nl**

Het team 'Psalmen voor Nu' werkt sinds 2002 aan een psalmberijming in hedendaags Nederlands op nieuwe melodieën. Via deze psalmtonen en -berijmingen misschien een toegang tot de bestaande berijmingen en melodieën. Voor jongerenkoren dus geschikt materiaal.

- **www.donek.nl**

DoNeK-Documentatie Nederlandstalige Kerkmuziek - is een handig zoekprogramma voor dirigenten van kerkkoren. Informatie over o.a. auteurs, begeleidingen, vindplaatsen, de meeststemmige zettingen van een lied, de muzikale vorm en de moeilijkheidsgraad. Dit zoekprogramma DONEK kan men drie maanden gratis uitproberen. Stuur een e-mail naar info@nsgv.nl met uw naam en adres o.v.v. '3 maanden DONEK'. U ontvangt dan een tijdelijke toegangscode. Doen dus!

Solterra

KGL-Bibliotheek-Nieuws

- ⦿ **Dirk Zwart, KOGELS IN DE KERK** en andere beschouwingen over kerkmuziek.

Na 25 jaar ervaring als kerkmusicus en componist van kerkmuziek stelt Dirk Zwart in dit boekje vragen aan de orde: Welke kant moet het op met de kerkmuziek? Heeft het orgel in de kerk z'n langste tijd gehad? Wat zijn mooie kerklied-melodieën?

(Uitgave: Kok, Kampen 2006 - 155 blz.
Prijs: € 13,50).

- ⦿ **Ko Joosse, WAT IS LITURGIE?**

Liturgiecatechese deel 2 - Betekenis en achtergronden van de christelijke eredienst.

Christelijke liturgie is in onze westerse samenleving allesbehalve vanzelfsprekend. Toch zitten er 's zondags nog altijd enkele honderdduizenden mensen in een kerk. Waar zijn we mee bezig als we liturgie vieren? Wat doen we dan? Hóe doen we dat, en vooral: waaróm vieren we liturgie? Wat bindt ons? wat is wezenlijk voor christelijke liturgie?

Deze uitgave is eind april j.l. verschenen. Omvang 96 pagina's gebonden. Uitgave: Abdij van Berne Heeswijk.
Prijs: ca. € 12.

- * **Jeroen de Wit, WAT IS LITURGISCHE MUZIEK?**

Liturgische catechese deel 3. De auteur gaat in op fundamentele kwesties betreffende muziek in de liturgie. Wat is de rol van muziek in de liturgie, hoe brengt muziek ons bij God? Wanneer spreken we van geestelijke, religieuze of liturgische muziek? Met veel muziekvoorbeelden. Jeroen de Wit is een kenner op het gebied van liturgie en liturgische muziek en ondermeer lid van het Hoofdbestuur

van de Ned. St-Gregoriusvereniging namens het bisdom Den Bosch.

Deze uitgave is in voorbereiding en wordt uitgegeven door Abdij van Berne Heeswijk.

- * **Marcel Zagers en Enrico van Schaik, LANGZAAM LEVEN - deel 1 - HET RITME VIEREN.**

Liederen en teksten voor vieringen met kinderen.

Dit deel is het eerste deel van een drieluik, dat een vervolg zal krijgen in 'Het ritme van seizoenen' en 'Het ritme van het leven'. De liederen in deze bundel vormen een geheel, omdat ze van openingslied tot slotlied een hele viering omspannen. Ze zijn echter ook los van elkaar te gebruiken.

Uitgave: Abdij van Berne, Heeswijk 2006.

Omvattend 32 pagina's - geniet.

Prijs: € 12,95.

- * **Pieter Endedijk (red.), TUSSEN-TIJD- begeleidingsbundel.**

In mei 2005 zag de bundel 'Tussentijds' het levenslicht. Een bundel, met 217 liederen als aanvulling op het bekende Liedboek voor de Kerken.

In deze begeleidingsbundel zijn voor alle liederen goed speelbare begeleidingen opgenomen.

Deze uitgave is voor het gemak losbladig gemaakt zodat deze past in een ringband. Omvang: 260 pagina's - geperforeerd losbladig.

Prijs: € 24,50. Besteladres: Boekhandel Berne, Postbus 27, 5473 ZG Heeswijk of www.berneboek.com of

E-mail: info@berneboek.com of tel.: 0413-291349.

- * **Andries Govaart, Willem Speelman, VOORGAAN MET LIJF EN LEDEN.**
Uitgave: Gooi en Sticht, Kampen 2006.
133 blz. - prijs: € 13,80.
Over de kunst van het voorgaan, de 'ars celebrandi'. Een schriftelijke neerslag van de praktische cursuserfaring van de auteurs. (Bron: Eredienstvaardig, jrg. 23, nr. 2 - april 2007, blz. 34)

- * **EEN NIEUWE MORGEN**
Acht paasliederen over schepping, doortocht, water, opstanding en leven. Voor kinderkoor, jongerenkoor, middenkoor en gemeenschap. Zettingen voor SA, SAB of SATB, met pianobegeleiding en accordsymbolen. De auteurs zijn o.a. Albert Arens, Willem de Boer, Greet Brokerhof, Ronald Pes en het Jongerenkoor St.Lukas. Uitave: Code Music - 0345-518731. Prijs: € 15.

- * **KINDEREN VAN MARIA - CD-Liederen HANDELSE Processie.**
Een keur van 27 bekende en minder bekende mariale gezangen, uitgevoerd door Het Valkenswaardse Kamerkoor o.l.v. Marcel Driessen en de Handelse Harmonie o.l.v. Leo van de Ven. Het kamerkoor heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om diverse liederen meerstemmig en a capella ten gehore te brengen. Dit alles in de geest van kinderen van Maria op weg naar Handel.
Besteladres:
E-mail Jan.Sr.@Dijkhoff.com - Stadse-
laan 11, 5555 AK Valkenswaard.
Prijs: € 10. (excl. verzendkosten).

Guido Grond

Nieuws alla breve

BLAASMUZIEK IN DE LITURGIE

Met de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen (LBM) en muziekhogeschool Kreato heeft het bisdom Roermond een CD uitgegeven met voorbeeldmuziek voor harmonie- en fanfareorkesten, geschikt voor liturgievieringen.

Op 4 februari is deze CD Laus Deo II gepresenteerd.

Besteladres: www.carolushuis.nl; partituren en partijen van de liederen: music@bronsheim.nl

Gerard Sars die de CD samenstelde, denkt dat blaasmuziek ook een belangrijke rol kan spelen bij nieuwe vormen van liturgievieringen, zoals avondwakes en gebedsdiensten.

In dit kader verwijzen we u naar Koorgeleide, nummer 37, september 1992.

De INAUGURALE REDE VAN DR. MARTIN HOONDEERT

bijzonder hoogleraar 'Muziek en Christendom' aan de Universiteit van Tilburg, zal plaatsvinden op 7 december 2007.

De leerstoel is een initiatief van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging. Hij volgt prof. dr. Anton Vernooij op, die eind 2005 met emeritaat ging. Zie ook het interview met de nieuwe hoogleraar in Gregoriusblad nr. 1, Maart 2007, blz. 10.

Van 17 juli tot en met 26 juli 2009 vindt het driejaarlijks FESTIVAL 'EUROPA CANTAT' plaats te Utrecht. Om alvast te noteren.

LITURGIST DR.J.HERMANS (1948) KAPELAAN VAN DE PAUS.

Op 13 februari j.l. is Magister Dr. J. Hermans, priester van het bisdom Roermond, benoemd tot kapelaan van Z.H. de paus. Hij ontving zijn benoeming vanwege zijn nationale en internationale verdiensten op liturgisch gebied. Sinds 1 januari 2002 is hij secretaris van de Nationale Raad voor Liturgie (NRL) en belast met de uitvoering van het liturgiebeleid van de Bisschoppenconferentie. (Bron: rkkerk.nl, jrg.5-nr.4-2 maart 2007, blz 28)

KEES MIDDELHOF OVERLEDEN

Op 8 maart is de schrijver en journalist Kees Middelhoff (Purmerend, 26 november 1917) overleden. In kerkmuzikaal Nederland is hij bekend geworden vanwege zijn liturgische bijdragen voor het Gregoriusblad. Hiervoor werd hij onderscheiden met de Plaque van verdienste van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging. (Bron: - idem -, nr. 5 - 16 maart 2007, blz. 28)

ONDERZOEK NAAR ONTWIKKELINGEN R.K.KERKMUZIEK

Kunstfactor Unisono gaf recentelijk opdracht om een representatief onderzoek te doen in de parochies van R.K. Nederland. De resultaten van het onderzoek, uitgevoerd door KASKI, zijn in **juni 2007** bekend; ze spelen een rol bij het formuleren van het beleidsplan Kerkmuziek 2008-2012 van de afdeling kerkmuziek Kunstfactor.

IN MEMORIAM DIRIGENT JAN VERHAAG UIT BAEXEM

Bij het ter perse gaan van dit blad bereikte ons het droevige bericht van het plotse overlijden van Jan Verhaag op 11 juni j.l.. Hij was op 11 september 1932 geboren te Tungelroy.

Jarenlang was dhr. Verhaag de dirigent en de dragende en inspirerende kracht van het kerkelijk zangkoor St. Cecilia te Baexem. Daarnaast heeft hij zijn gelovige, warme en inspirerende persoonlijkheid wetens en willens ingezet voor de hele Baexemse gemeenschap. Moge hij rusten in vrede en deelnemen aan de hemelse lofzang: 'In paradisum deducant te angeli'.

KINDERVARIANT OP HET GETIJDENBOEK WERELDPRIMEUR

"Nederland wordt in september het eerste land met een kindervariant op het getijdenboek. Het boek met op kinderen toegesneden gebeden en liedjes moet jonge gelovigen vertrouwd maken met de liturgie van de R.K.Kerk. Zij kunnen het gebruiken vanaf de voorbereiding op de Eerste Communie (rond het achtste jaar) tot en met het Vormsel (rond 13 jaar). Het boekje is een sterk vereenvoudigde versie van het klein getijdenboek voor volwassenen. Het bevat het morgen- en avondgebed met psalmen en andere Bijbelse gezangen in kindertaal. Naast bekende gebeden als het Onze Vader en het Weesgegroet zijn ook nieuwe gebeden opgenomen." (Bron: NOS-TT - P325/04) – Katholiek Nederland) (14 juni 2007) Te bestellen via tel. 030-2326909. Prijs € 9,95

HEILIGDOMSVAART

Van 31 augustus t/m 16 september vindt de Heiligdomsvaartin Susteren plaats. Meer informatie vindt u op www.heiligdomsvaart.nl

Guido Grond

VNK - INFO

**Stichting
Verenigde
Nederlandse
Korenorganisaties
Limburg**

Rond de tafel met kinderkoren

In november 2006 hebben ongeveer veertig bestuurders en dirigenten deelgenomen aan de Rondetafelgesprekken van de VNK-Limburg (hierna te noemen VNK). Het resultaat van de gesprekken is dat er nog meer inzicht is ontstaan in de kansen en bedreigingen voor kinderkoren. Hét kinderkoor bestaat niet. Zo zijn er bijvoorbeeld, kinderkoren met vijftig leden, met een beleidsplan, met voldoende en adequaat bestuurlijk en muzikaal kader. Er zijn ook kinderkoren met een marginaal bestaan en met serieuze problemen.

Kinderkoren geven zelf aan behoefte te hebben aan ondersteuning op het gebied van kadervorming voor dirigenten en bestuurders, op het gebied van organisatie zoals ledenwerving en vrijwilligers. Ook is duidelijk geworden dat veel kinderkoren bij problemen zelf aan de slag gaan. Deze mogelijke oplossingen kunnen ook voor andere kinderkoren bruikbaar zijn. Maar samenwerking is dan wel nodig. VNK wil daarbij graag ondersteuning bieden.

Naar aanleiding van de Rondetafelgesprekken zet VNK op korte termijn de volgende acties uit:

- **installatie van een netwerkwerkgroep**, om problemen te bespreken en oplossingen aan te dragen;
- **dirigenten- en bestuurderscursus**;
- **De Muziek Doe Middag op 6 oktober 2007** in Voerendaal voor en met kinderen. Voor de dirigenten en bestuurders is er een workshop Good Practice.

Graag nodigen wij u hierbij uit voor een **startbijeenkomst** voor de netwerkgroep op dinsdag **28 augustus om 20.00 uur in het Huis voor de Kunsten, Kapellerlaan 36 in Roermond**.

Tijdens deze bijeenkomst wordt tekst en uitleg gegeven over de opzet van een netwerk voor kinderkoren. En dan gaat het om de vraag: Wat kunnen wij voor elkaar betekenen. En op welke wijze kan een netwerk voor kinderkoren handen en voeten krijgen.

Voor aanmelding voor de bijeenkomst van 28 augustus of meer informatie, neemt u dan contact op VNK-bestuurder Richard Griffijn (e: griff474@planet.nl of t: 045-5244772).

INFO-ADRES VNK-LIMBURG

Huis voor de Kunsten Limburg VNK-L.
Postbus 203
6040 AE Roermond

Tel.: 0475-399299;

Fax: 0475-399298

E-mail: info@hklimburg.nl

Website: www.huisvoordekunstenlimburg.nl

De organist in opleiding

Alle begin blijft moeilijk!

Het begint allemaal heel onschuldig: "Jij kunt toch accordeon spelen? Zou jij niet een keer de mis willen begeleiden? Voor een aangepaste begeleiding wordt gezorgd en oefenen op het kerkorgel is geen probleem."

Om de parochie uit de brand te helpen en omdat je het ook wel leuk vindt, zeg je toe, en begint met studeren. Vooral de linkerhand is ook voor mij, als afgestudeerd conservatorium accordeoniste die orgel moet spelen, een struikelblok.

Dan zit je voor het eerst op de orgelbank. Ik was geen wekelijkse kerkganger en dus niet vertrouwd met de liturgische schema's. De koorzangmomenten werden mij gelukkig aangegeven door de dirigent. Credo III was een verhaal apart. Het kostte me grote moeite om de melodielijn te volgen, en nog van manueel te wisselen ook! Mijn bloeddruk steeg naar ongekende hoogte. Nog jaren last van gehad. Een orgelstukje tussendoor had ik helemaal niet en als naspel speelde ik maar iets gemakkelijks uit mijn accordeonliteratuur. Wat viel dat tegen. Het enige lichtpuntje was dat de koorleden blij waren met de vervanging.

Om op deze manier te werken was geen goede zaak voor de parochie en mijn gezondheid, en dus besloot ik les te nemen bij een echte organist. Door het opkrikken van mijn niveau en uitbreiding van repertoire hoopte ik met meer vertrouwen in mezelf en daardoor minder nerveus op de orgelbank plaats te kunnen nemen. Dit was een goede zet. Ik raakte steeds meer in de ban van het orgel.

Zoveel mogelijk concerten beluisteren, orgels bekijken en zoveel mogelijk studeren. Mijn accordeon hangt inmiddels aan de wilgen. Mijn orgelstudeertijd per dag loopt op en op dit moment volg ik de opleiding kerkmusicus III-organist in Thorn. Maar: het blijft moeilijk! Ik heb nooit geweten dat Bach spelen, en dan bedoel ik niet alleen de noten, maar alle kleine details, zo moeilijk is. De eerste trionsonate kost me nog steeds bloed, zweet en tranen. Ook de opleiding tot kerkmusicus doe je ondanks een muzikale achtergrond niet zomaar en wordt m.i. onderschat: als je bedenkt dat je alleen al binnen het wekelijkse uurtje kerkmuziek drie vakken volgt, zul je zelf thuis tijd moeten investeren voor uitbreiding en verdieping van je kennis. Alleen op deze manier zit je met meer achtergrond en kennis van zake, en dus met meer zelfvertrouwen op de orgelbank. Maar ondanks alle moeilijkheden wordt het wel steeds leuker! Dus daar ga ik weer. Op naar de kerk. Studeren!

Rita Janssen

ACTIVITEITENAGENDA

KORENINSTRUCTIEAVONDEN 2007

Koorkring	datum	plaats	Thematiek
Venray	16 september	Venray Dekenaal Centrum	Doedag voor kinderen
Heythuysen	2 oktober	Haelen	Kerkelijke feesten
Helden	14 oktober	Maasbree	Zangstonde
Echt	9 november	St.Joost	

ORGELCONCERT DOOR JO LOUPPEN:

- **5 augustus** te Kerkrade in de Abdijkerk Rolduc.
Aanvang 19.30 uur. Entree: vrije gave.
Reserveringen: v.roozen@home.nl, tel: 045-5327010.
Concertinformatie: www.orgelkring-kerkrade.com

ORGELCONCERT DOOR JAN RAAS:

- 7 augustus te Roermond in de Caroluskerk.
Aanvang 20.00 uur. Entree: € 5,-

DOEDAG VAN DE KOORMUZIEK:

- **18 augustus** te Meijel onder de titel 'Tour de chant mondial'.

STUDIEDAG KINDERKOORDIRIGENTEN:

- **8 september** te Roermond in Centrum voor Liturgie en Kerkmuziek,
Swalmerstraat 100, Roermond

CANTORSTUDIEDAG 30 september in het centrum voor Liturgie en Kerkmuziek
(Info: NSGV-secretariaat)

MUZIEKDOEMIDDAG (VNK-LIMBURG):

- 6 oktober te Voerendaal.

STUDIEDAG GREGORIAANS 13 oktober te Baneheide/Vaals.

INTERNATIONAAL

- **10-15 JULI 2007:** Internationaal Congres Pueri Cantores te Krakow (Polen).
- **20-22 september 2007:** Europese Conferentie van Kerkmuziekorganisaties (CEDAME) te Dublin (Ierland).

IN MEMORIAM

dirigent en componist Jan Tobben

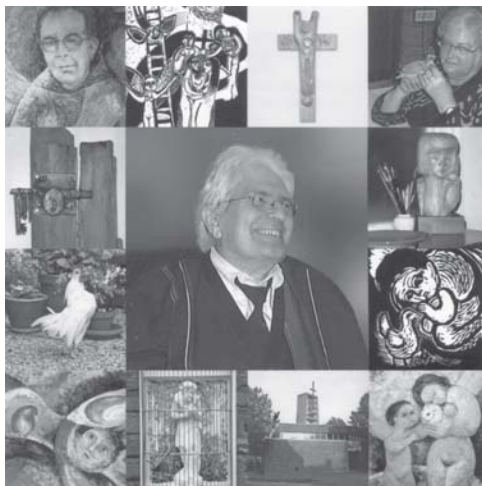
Na een langdurige ziekteperiode is vrijdag 18 mei j.l. Jan Tobben, muziekdocent, componist en dirigent uit Sittard overleden. Jan Tobben, geboren 24 mei 1942 te Maasbracht, heeft zeer vele jongeren in Sittard en omgeving de liefde voor de muziek bijgebracht en gemotiveerd om zelf zich verder te scholen in de (kerk)muziekbeoefening. Reeds als koorknaap in het kerkkoor van zijn geboorteplaats is hij mede door toedoen van zijn vader en van 'meester' Maessen vergroeid met de koorzang. Hij was na zijn opleiding aan het Maastrichts conservatorium vele jaren als muziekdocent verbonden aan de Pabo te Sittard. Van vele koren was hij dirigent. Zo o.a. van het Heerder Mannenkoor, het Hertens Mannenkoor, het Jeugdkoor St.Petrus en het Gemengd Koor St. Petrus van de dekenale kerk te Sittard. Met deze twee laatste koren werden twee LP's opgenomen: in 1972 'Rejoice in the Lord' en in 1974 'O salich, heyligh Bethlehem'. Hij componeerde diverse werken, zoals: 'Eirènè' (1988), een modaal drieluik -voor-vrede voor zijn broer Piet en het Horster mannenkoor, en 'Laudate Dominum' (1994) (mannenkoor) voor ondergetekende bgv de Cedame te Rolduc-Kerkrade.

In 1979 werd hij voor de eerste keer getroffen door een herseninfarct. Na zijn herstel dirigeerde hij nog de koren 'Chorum Currende', waarmee hij in 1990 een concertreis naar Canterbury (Engeland) maakte, het koor 'Vox Vivax' en het damesensemble 'Fontissima'. Als kroon op zijn werk beschouwde hij de CD-opname van dit ensemble in 2005. Kort daarna werd hij getroffen door een tweede herseninfarct, waarvan hij niet meer mocht herstellen. Hij overleed op vrijdag 18 mei. Zijn crematie vond plaats na een indrukwekkende en inspirerende rouwdienst. Velen hebben hem de laatste eer gebracht en hun dank betoond voor zijn muzikale impulsen in hun eigen leven.

Moge hij rusten in vrede en wonen in het hemelse Jeruzalem, de plaats van de eeuwige lofzang.

Guido Grond

In Memoriam Wiel Meertens

Op 77-jarige leeftijd overleed op 8 mei j.l. emeritus-pastoor Wiel Meertens van de Sittards parochie 'Christus' Hemelvaart - H.Joseph'. Zijn uitvaartdienst vond plaats op 12 mei in de Sint Annakerk te Maastricht.

Naast zijn pastoraat stond Wiel Meertens ook bekend om zijn passie voor de kunst: hij maakte lino's, olieverfschilderijen en houtsnijwerk. Voor ons blad 'Koorgeleide' heeft hij sinds 1994 lino's gemaakt met diverse onderwerpen betrekking hebbende op de kerkmuziek en de kerkmuziekbeoefenaars, vergezeld van een toepasselijke tekst. Het was telkens frapperend nadat wij over een kerkmuzikaal onderwerp van gedachten hadden gewisseld, hoe de creatie zijn inspirerende vorm kreeg.

En de duif, afbeelding van de H.Geest, ontbrak niet. Ook maakte hij enkele lino's voor mij persoonlijk: afbeelding bruidspaar (1997); aalmoezenier (1997) en andere afbeeldingen. Sommige kerkmuzikale afbeeldingen werden met zijn goedvinden ook gepubliceerd in een Zwitsers kerkmuzikaal tijdschrift.

Samen hebben wij in de jaren 70 een catechetisch project mogen uitgegeven onder de titel 'Uit en In' voor de basisschoolverlaters in de regio Sittard en andere catechetische projecten rond de Eerste Communie en het H.Vormsel.

Wiel Meertens werd 12 januari 1930 geboren te Maastricht. Hij overleed aldaar op 8 mei 2007. Op zijn bidprentje wordt ten voeten uit geschilderd wie Wiel was:

"je zong in ons vogeltjes wakker
met je penseel leerde je ons kijken
door de ogen van een kind
ruimte schiep je in verhalen en gedichten
alles was uit God en in Hem geborgen
zegenend en vol vreugde
eenvoudig was je
kind met de kinderen
goede woorden wist je te vinden
voor wie voor een dubbeltje geboren was

als de kerk zo gastvrij zou zijn als
jij haar altijd hoopte...
als de wereld zo vol kleur zou zijn als

zij haar zag...
als onze trouw zo groot was als
die van jou...
dan zou de steppe bloeien!

oude gebaren gaf je een nieuwe dimensie
het dode kindje doopte je
met de tranen van haar moeder
zij maakte mogelijk wat niet kon
jouw ogen spraken zonder woorden
Willy, wij zijn dankbaar voor al je liefde"

'Uit volle borst kon hij Psalm 72 meezingen:
voor kleine mensen is Hij bereikbaar...
en zo wilde ook hij bereikbaar zijn als mens en als priester'
(Uit de overweging bij de uitvaart)

Zijn familie kenschetste hem als volgt:
"Je hebt God in kleuren bezongen Hem in woorden geschilderd in Gods liefde geleefd".

In zijn kunst heeft hij ook de kerkmuziek tot uitbeelding gebracht en zo op kunstzinnige wijze aan evangelisatie gedaan. Als oud-collega en hoofdredacteur van dit blad blijf ik Wiel steeds dankbaar voor zijn kunstzinnige boodschap en via dit blad aan de lezers gegeven. Moge hij rusten in vrede bij de Heer.

Guido Grond

KIA verslag

Koreninstructieavond koorkring Thorn

Op vrijdag 11 mei 2007 werd de KIA gehouden in de geheel gerenoveerde St. Stephanuskerk te Heel. De organisatie was in handen van de dekenale koorkring Thorn in samenwerking met het dames- en herenkoror van de parochie, en onder auspiciën van de SVNK Limburg en de Ned. St. Gregoriusvereniging. De avond begon met het gezamenlijk instuderen van instructieliederen onder leiding van dhr. Vluggen. Als thema was gekozen "De Heilige Geest". De instructieliederen die door de diverse koren in eigen gelederen al waren gerepeteerd, werden door dhr. Vluggen op verschillende punten bijgeschaafd. Hierna werden de instructieliederen volmondig uitgezongen. Daarna begon de eigenlijke uitvoering van de avond. Deze was ingedeeld in vier delen, waarin de koren afzonderlijk optraden. Tevens werd er in elk deel een instructielied ge-

zongen. Aan het slot van elk deel werd door het dekenaal Gregoriaans Gelegenheidskoror onder leiding van dhr. P. Mennen gregoriaans gezongen. Men had gekozen voor de wisselende gezangen van Pinksteren.

Aalmoezenier Grond gaf bij elk van de instructieliederen uitleg over de oorsprong en tekst van het gezongen lied. Als 'verbreding' van deze KIA werd ook deelgenomen door zangvereniging 'Canto Lirico' uit Heel, die samen met het dames- en herenkoror van de St. Stephanusparochie, in het vierde deel van de avond, een tweetal vierstemmige liederen ten gehore bracht.

Aan het slot van de avond dankte Deken R. Maessen de heren Vluggen en Grond voor hun instructieve bijdrage, de koren met hun dirigenten en organisten en alle aanwezige zangers en zangeressen voor hun inzet tijdens deze avond.

Koorkring Thorn

JUBILEA EN ONDERSCHIEDINGEN

ONDERSCHIEDINGEN IN BRONS

Kerkrade, Ransdaal,	<i>H.Petrus;</i> <i>H.Theresia v.h. Kind Jezus;</i>	Mw.L.Frantzen. Hr.J.Hartmans, Mw.F.Brull-Rijken.
------------------------	--	---

ONDERSCHIEDINGEN IN ZILVER

Castenray, Brunssum- Langeberg, Ell, Heel,	<i>H.Matthias;</i> <i>H.Familie;</i> <i>H.Antonius Abt;</i> <i>H.Stephanus;</i>	Hr.J.Simons. Hr.M.F.M.Rademacher. Mw.H.G.M.Geelen-Heijligers. Hr.F.Korsten, Hr.P.Kuijken, Hr.D.Tijssen. Mw.M.Martens-Lamby. Mw.I.Kerckhoffs-Roebroek. Hr.H.Heynen. Hr.A.Willemsen. Hr.G.J.Marell. Mw.H.Kurris.
Hulsberg, Hulsberg, Kerkrade, Kessel-Eik, Landgraaf, Maastricht, Mariarade / Hoensbroek,	<i>H.Clemens;</i> <i>H.Clemens;</i> <i>H.Jozef;</i> <i>Maria Onbevl. Ontvangen;</i> <i>H.Michaël;</i> <i>St.Pieter;</i> <i>H.Hart van Jezus;</i>	Mw.A.P.G.Dioncre-Koolen, Hr.J.J.A.Dioncre. Mw.B.M.Gubbels- Schoormans, Mw.H.Telling-Uthman. Mw.T.Munnix, Hr.G.Lemlijn. Mw.A.Cleven-Peeters, Mw.B.Wielders-Ophelders, Mw.M.Buskens-Schrouff. Mw.J.Houben-Bemelmans.
Mheer, Nieuwstadt,	<i>H.Lambertus;</i> <i>H.Johannes de Doper;</i>	Hr.P.Heffels. Mw.M.Duijzings-Rouland, Mw.M.Hornesch-Aelmans.
Ransdaal, Sittard,	<i>H.Theresia v.h. Kind Jezus;</i> <i>H.Petrus, H.Michaël,</i> <i>H.Bernadette, H.Paulus;</i>	
Spaubeek,	<i>H.Laurentius;</i>	
Tienray,	<i>O.L.V. Troosteres der</i> <i>Bedrukten;</i>	
Valkenburg a/d Geul, Voerendaal,	<i>O.L.Vr.v.Aldt.Bijstand;</i> <i>H.Laurentius;</i>	Hr.N.Coenders, Mw.E.van Rijswijk. Hr.G.M.H.Pijs, Hr.J.H.F.Pluymen. Mw.H.Leunissen.

ONDERSCHIEDINGEN IN GOUD

Maastricht,	<i>St.Pieter;</i>	Mw.M.L.Bonnemayers, Mw.M.Lieben, Mw.A.Mordang, Mw.M.Vangangelt.
Echt, Griendtsveen, Kerkrade,	<i>H.Landricus;</i> <i>H.Barbara;</i> <i>H.Jozef;</i>	Hr.H.Leurs. Mw.J.M. Venner-Spreuwwenberg. Mw.B.Weelen.

**Kerkrade,
Maastricht,
Mariarade /
Hoensbroek,
Mheer,
Ransdaal,**

*H.Petrus;
St.Pieter;

H.Hart van Jezus;
H.Lambertus;
H.Theresia v.h. Kind Jezus;*

Mw.F.Herpers.
Mw.M.Stevens.

Mw.E.M.Boonen-v.d.Sterren.
Hr.H.Pasmans.
Mw.J.Houben-Lipsch.

OVERIGE HULDIGINGEN d.m.v. EREDIPLOMA en/of KAARS.

Berg en Terblijt,

*H.H.Monulphus en
Gondulphus;
H.Landricus;
Christus Koning;
H.Petrus;*

Hr.J.H.Sijben, dirigent.
Hr.J.Hoedemakers 50 jaar koorzang.
Hr.W.A.G.Thijssen 50 jaar koorzang.
Mw.A.Ahn-Buisman,
Mw.H.Paes-Thoren
50 jaar koorzang.
Mw.P.G.M. Jacobs 50 jaar koorzang.

**Maastricht,
Mariarade /
Hoensbroek,
Mheer,**

*H.Jozef;

H.Hart van Jezus;
H.Lambertus;*

Hr.J.J.M.Hendriks 50 jaar koorzang.
Hr.P.Lemlijn, Hr.J.Dobbelstein 50 jaar koorzang.

**Ransdaal,
Venray,**

*H.Theresia v.h. Kind Jezus;
H.Petrus Banden;*

Hr.H.Linden 60 jaar koorzang;
Hr.J.van Loon 50 jaar koorzang.

ERETEKENEN VOOR BIJZONDERE VERDIENSTEN

Eygelsehoven,

H.Johannes;

Hr.K.Stouten.

KOORJUBILEA

Landgraaf,

H.Michaël;

Schola Cantorum Sancti Michaeli
25 jaar op 11 maart 2007.

Maastricht,

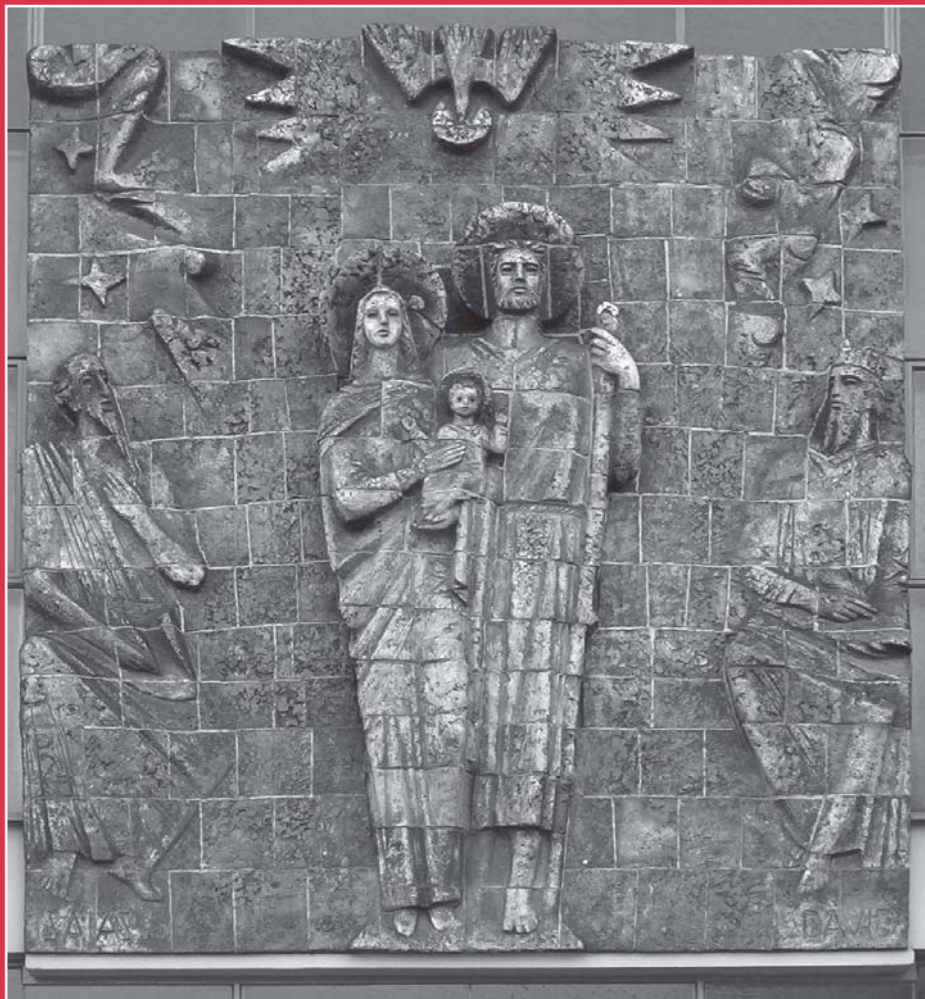
St.Pieter;

Dameskoor St.Pieter o/d Berg
40 jaar op 11 februari 2007.

*Het diocesaan bestuur wenst alle hiervoren vermelde
koren en koorzangers van harte proficiat
met de hun toegekende onderscheiding
vanwege hun kerkmuzikale trouw aan de lofzang Gods.*

2007

Jaar van het Gezin

afbeelding H. Familie-parochie Landgraaf. Reliëf: W. van Hoom. Foto: Rob Peeters

(GE)ZIN IN ZINGEN

*De 'huiskerk' als basis voor (kerk)muzikaal
leven, nu en in de toekomst*

